

2

2

2

7

# Maatregelen voor een Delta met toekomst

Ontwerp Waterbeheerprogramma  
Drents Overijsselse Delta 2022-2027

Deel 2.4 Gebiedsontwikkeling IJsseldelta

Gebiedsuitwerking IJSSELDELTA WBP 2022 – 2027



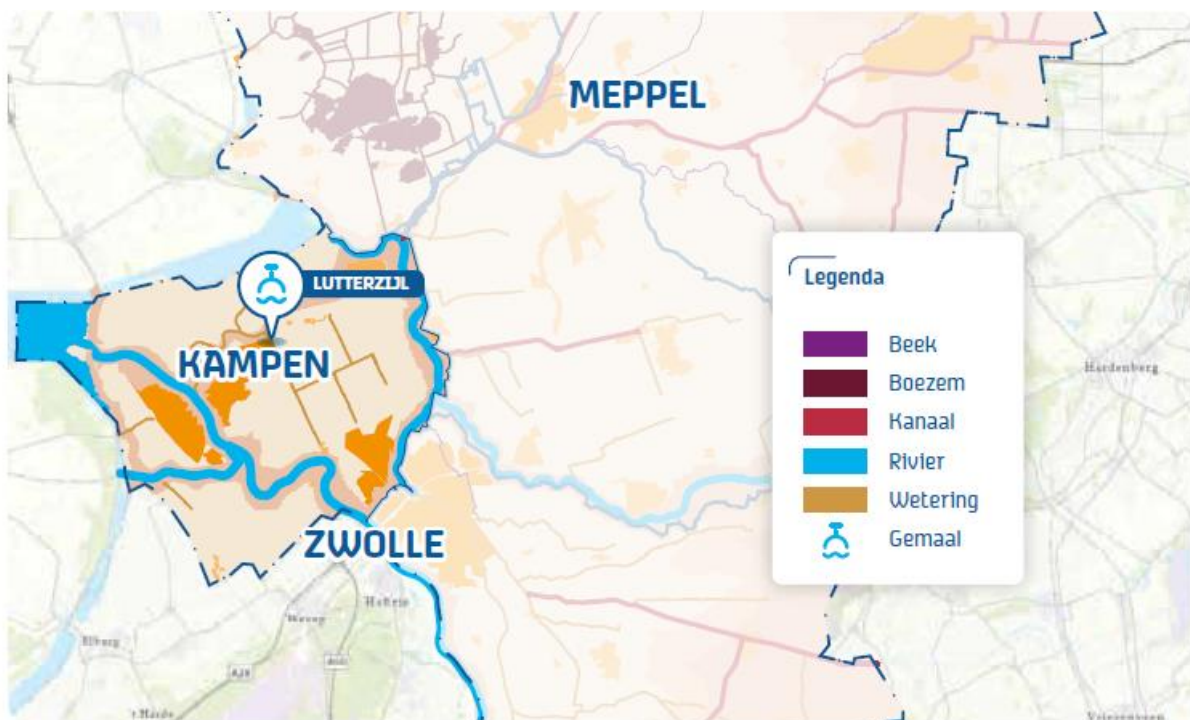
## Inhoud

<b>1. Inleiding .....</b>	<b>3</b>
<b>2. Omschrijving watersysteem, waterkeringen en waterketen .....</b>	<b>4</b>
<b>3. Gebiedsfuncties .....</b>	<b>5</b>
<b>4. Regionale gebiedsontwikkelingen .....</b>	<b>5</b>
<b>5. Voldoende water .....</b>	<b>6</b>
5.1 Normale omstandigheden.....	6
5.2 Natte omstandigheden.....	7
5.3 Droge omstandigheden .....	8
<b>6. Schoon water.....</b>	<b>10</b>
6.1 Kaderrichtlijn Water (KRW) en Waardevolle Kleine Wateren (WKW) .....	10
6.2 Vismigratie.....	12
<b>7. Schone waterketen .....</b>	<b>12</b>
7.1 Assets waterketen .....	12
7.2 Samenwerking waterketen .....	13
<b>8. Waterveiligheid .....</b>	<b>14</b>
8.1 Primaire keringen .....	14
8.2 Regionale keringen .....	16
<b>9. Maatschappij en organisatie .....</b>	<b>16</b>
9.1 Energie.....	16
9.2 Klimaatadaptatie .....	17
9.3 Biodiversiteit.....	17
9.4 Erfgoed .....	18
9.5 Recreatief medegebruik .....	18
9.6 Veenweide.....	19
<b>10. Samenvatting opgaven en maatregelen .....</b>	<b>20</b>

## 1. Inleiding

Aan de hand van de doelenboom is in het waterbeheerprogramma vastgelegd welke doelen en maatregelen we in de planperiode willen realiseren. In deze gebiedsuitwerking zijn voor het deelgebied IJsseldelta de relevante thema's, doelen en maatregelen op gebiedsniveau uitgewerkt. Dat betekent dat de doelen en maatregelen gekoppeld zijn aan de ruimtelijke ontwikkeling. We brengen in beeld in welke gebieden wij onze doelen gaan realiseren en welke maatregelen in de komende periode worden uitgevoerd. Met deze informatie sluiten wij zo veel mogelijk aan bij initiatieven en belangen van partners, burgers en bedrijven in ons werkgebied. Dit biedt mogelijkheden voor samenwerking of het heeft een effect op de omgeving. Waar mogelijk zijn de maatregelen op een kaart weergegeven. Daarnaast zijn alle maatregelen voor dit deelgebied opgenomen in Tabel 2: Opgaven en maatregelen deelgebied IJsseldelta.

In totaal zijn er voor vijf gebieden gebiedsuitwerkingen opgesteld: Salland, Stroink, Meppelerdiep, IJsseldelta en Benoorden de Vecht. De indeling van deze gebieden is gebaseerd op watersysteemcriteria en gaan uit van hydrologische eenheden (peilvakken) die samen, binnen ons werkgebied, een deelstroomgebied vormen. Deze gebiedsuitwerking betreft het gebied IJsseldelta.



*Figuur 1: Gebied IJsseldelta*

## **2. Omschrijving watersysteem, waterkeringen en waterketen**

### **2.1 Gebiedstypering**

Het gebied IJsseldelta wordt begrensd door het Zwarte Meer (noordzijde), de dijk langs het Zwarte Water (oostzijde), de grens met het waterschap Vallei en Veluwe (zuid-westzijde) en de noordelijke randmeren (westzijde). Zie Bijlage 1: Geografie.

De IJsseldelta bestaat uit relatief laaggelegen gebieden die worden gekenmerkt door een open landschap met polderdijken. In het gebied ligt de polder Mastenbroek, één van de oudste rationeel ingerichte polders van ons land. Dit is één van de redenen waarom de IJsseldelta is aangewezen als Nationaal Landschap. De IJssel stroomt door het gebied, geflankeerd door uiterwaarden en oude dorpen op beide oeverwallen van de rivier. Erachter liggen de komgebieden van Mastenbroek en Kamperveen. Voorbij Kampen ligt de eigenlijke IJsseldelta van het Kampereiland, waar (agrarische) bebouwing op terpen is gelegen. Aan de zuidkant van de IJssel liggen diverse veenontginningen waaronder het Kamperveen.

### **2.2 Watersysteem**

Het stroomgebied van de IJsseldelta bestaat uit de gebieden Kampereiland, Kamperveen en Mastenbroek. Delen van de IJssel en het Zwarte Water vallen ook binnen dit stroomgebied (Zie Bijlage 2: Stroomgebieden). In de IJsseldelta komen het IJsselmeer, de IJssel, de Vecht, de Drentse kanalen en de Sallandse Weteringen samen. Daardoor heeft het gebied een complex en kwetsbaar watersysteem.

Het waterafvoersysteem in het laaggelegen gebied wordt volledig bemalen door gemalen die het water uitslaan op het buitenwater van de IJssel, het Reevediep, de randmeren, het Zwarte Meer en het Zwarte Water. Voor het handhaven van de gewenste grond- en oppervlaktewaterstanden wordt in het groeiseizoen water ingelaten vanuit het omliggende buitenwater.

De hoger gelegen oeverwallen langs het buitenwater zijn over het algemeen droger dan de lager gelegen gebieden verder binnendijks, met relatief hoge peilen en hoge grondwaterstanden. (Bijlage 3 : Hoogtekaart). Het peilbeheer in de bemalen gebieden is vastgelegd in peilbesluiten. Bij het opstellen van deze peilbesluiten wordt een afweging gemaakt tussen de wensen van de gebruikers en de mogelijkheden van het watersysteem. Met name het beperken van de maaiveld daling door klink en oxidatie van veen, is in de IJsseldelta een belangrijk aandachtspunt bij het peilbeheer.

### **2.3 Waterketen**

In de IJsseldelta liggen de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van Zwolle (Spoolde), Genemuiden en Kampen. Zie Bijlage 4 : Infrastructuur waterketen. De RWZI's van Kampen en Zwolle (Spoolde) lozen hun effluent op de IJssel en de RWZI Genemuiden loost op het Zwarte Water.

### **2.4 Waterveiligheid**

De polders in de IJsseldelta liggen lager dan het omringende buitenwater. Deze gebieden worden beschermd tegen overstromingen en wateroverlast door primaire en regionale waterkeringen. Zie Bijlage 5 : Ligging waterkeringen voor de ligging van de waterkeringen in het gebied IJsseldelta.

Kampereiland is door de provincie aangewezen als overstromingsrisicogebied. Dit is een gebied dat niet beschermd wordt door primaire keringen en daarmee wettelijk gezien buitendijks ligt. In het gebied mogen geen nieuwe kapitaalintensieve functies worden gerealiseerd in verband met het

overstromingsrisico. Het beheer en onderhoud van het waterschap is gericht op de instandhouding van de regionale en overige waterkeringen in het gebied.

### **3. Gebiedsfuncties**

Door de provincie Overijssel zijn in de Omgevingsvisie Overijssel natuur, (grootschalige) landbouw, mixlandschap en stedelijk gebied als functies beschreven. Deze functies zijn opgenomen op de kaart 'Ontwikkelingsperspectieven' in de provinciale Omgevingsvisie en ze zijn te vinden in Bijlage 6 : Gebiedsfuncties.

#### **3.1 Landbouw**

In het gebied IJsseldelta is veel grond in gebruik als landbouwgrond, vooral in de vorm van grasland. Slechts een klein gedeelte van de oppervlakte is in gebruik als bouwland. In polder de Koekoek vindt glastuinbouw plaats. Deze functie stelt geen specifieke wensen aan de (grond)waterpeilen. Door het verharde oppervlak van de kassen is wel voldoende oppervlaktewaterberging nodig om de versnelde afvoer van hemelwater probleemloos op te kunnen vangen .

#### **3.2 Stedelijk gebied**

In de IJsseldelta ligt het bebouwd gebied van Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden en delen van Zwolle en Hasselt.

#### **3.3 Natuur**

Langs de randen van het gebied liggen diverse natuurgebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. In de IJsseldelta en in de aangrenzende gebieden liggen de Natura 2000-gebieden: Ketelmeer & Vossemeer, Zwarte Meer, Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, Veluwerandmeren, en Rijntakken (deelgebied uiterwaarden IJssel). Grote delen van de IJsseldelta zijn aangewezen als leefgebieden voor weidevogels.

#### **3.4 Watergerelateerde functies**

Naast bovenstaande functies komen de volgende watergerelateerde gebruiksfuncties in het gebied voor:

- waterafvoer- en aanvoer;
- scheepvaart: beroeps- en/of pleziervaart op de IJssel, Zwolle-IJsselkanaal, Zwarte Water, Ganzendiep en Goot;
- zwemrecreatie Milligerplas als officiële zwemplas;
- Kampereiland als overstromingsgebied bij hoogwater.

### **4. Regionale gebiedsontwikkelingen**

#### **4.1 Interbestuurlijk programma Vitaal platteland**

Het interbestuurlijk programma vitaal Platteland (IBP-vitaal Platteland) is gecombineerd met de aanpak voor stikstof in de Gebiedsgerichte aanpak noordwest Overijssel. Hierin werken overheden en gebiedspartners vanuit het gebied nauw samen aan een toekomstperspectief voor de middellange (2030) en lange termijn (2050). Binnen deze gebiedsgerichte aanpak zijn het tegengaan van bodemdaling en de reductie van stikstof de belangrijkste opgaven.

#### **4.2 Programma ‘Samen werkt beter’**

Binnen het programma ‘Samen werkt beter’ werken wij aan de duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied in Overijssel, in verbinding met het stedelijk gebied. De partners van dit programma zetten zich in voor een goede balans tussen economie en ecologie bij grote opgaven waaronder klimaat, energie, natuur, verduurzaming van de landbouw en circulaire economie.

#### **4.3 ASV**

Binnen het traject Aanvullende Strategische Voorraden Drinkwatervoorziening (ASV) worden onder andere alternatieven bekeken voor aanvullende drinkwaterwinningen. Het betreft hier specifiek de Koppelerwaard.

#### **4.4 Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle**

Voor de regio Zwolle wordt door regio (provincie, gemeenten en waterschap) en het Rijk een verstedelijkingsstrategie opgesteld, waarbij klimaatadaptatie en watersysteem een belangrijke rol spelen. Deze ontwikkeling is nog in de onderzoeksfase, maar kan grote impact hebben op ons werkgebied. De regio Zwolle overlapt nagenoeg ons hele werkgebied.

#### **4.5 NOVI**

Binnen het NOVI-gebied Regio Zwolle werken wij aan een klimaatbestendige ontwikkeling van de regio na 2050. Regio en Rijk werken hierin samen aan urgente opgaven en transities (verstedelijking en klimaatbestendigheid), die essentieel zijn voor de regio én voor Nederland.

### **5. Voldoende water**

Wij staan voor voldoende water en water van een goede kwaliteit. We stemmen hiervoor de waterpeilen, het onderhoud en de inrichting van het watersysteem in landelijk en stedelijk gebied zo goed mogelijk af op de functies en doelen. Hierbij anticiperen we op de klimaatverandering. Dat doen we door ons watersysteem robuuster in te richten. Dit zorgt ervoor dat we beter in staat zijn de extremen in het watersysteem op te vangen. Een gebiedsgerichte aanpak staat bij ons centraal. Dit betekent dat we actief en zichtbaar zijn. We luisteren goed naar de wensen en ideeën van belanghebbenden zoals natuur- en landbouworganisaties, medeoverheden, burgers en bedrijven. Op deze manier staan we in verbinding met onze omgeving.

In de Watervisie is de ambitie uitgesproken in ieder geval voor de periode tot 2030 het huidige voorzieningenniveau op peil te houden. Deze ambitie vormt de komende jaren het uitgangspunt bij nieuwe gebiedsinrichting en het beheer en onderhoud.

#### **5.1 Normale omstandigheden**

##### *5.1.1 Huidige situatie*

De doelstelling voor de normale weersituatie is doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige grondgebruik ondersteunt. We streven naar de juist gedoseerde hoeveelheid water voor menselijke activiteiten, landbouw en natuur. Onder dit strategische doel liggen operationele doelen die te maken hebben met infrastructuur (A1), het dagelijks (peil)beheer (A2) en een juiste balans tussen belastbaarheid en belasting van het watersysteem (A3). Het peilbeheer hebben wij door middel van streefpeilen vastgelegd in onze operationele peilenkaart, kortweg ‘OPK’. Deze kunt u

raadplegen op onze website. Het peilbeheer van het deelgebied IJsseldelta is daarnaast vastgelegd in peilbesluiten (zie Bijlage 7 : Verplichte peilbesluiten). Deze peilbesluiten kennen, volgens de provinciale verordening van Overijssel, een verplichte herzieningstermijn van 10 jaar met maximale uitstelmogelijkheid van 5 jaar. Recent is door de provincie het genoemde uitstel verleent in verband met het lopende Veenweidetraject. Dit houdt in dat volgens afspraak voor het einde van 2024 alle peilbesluiten moeten zijn geactualiseerd.

### *5.1.2 Ontwikkelingen*

Wij handhaven het huidige voorzieningenniveau en houden de bestaande waterhuishoudkundige infrastructuur in stand. Dit doen we door middel van beheer en (groot) onderhoud van zowel de natte infrastructuur als de peilregulerende kunstwerken. De infrastructuur wordt alleen aangepast wanneer sprake is van een knelpunt in het watersysteem of het beheer ervan. Ook kunnen (grootschalige) functiewijzigingen of omstandigheden zoals bodemdaling, klimaatverandering of wensen van derden een reden zijn een aanpassing in de infrastructuur door te voeren.

### *5.1.3 Opgave en maatregelen*

In delen van het gebied IJsseldelta daalt de bodem (of beter maaiveld) als gevolg van oxidatie en klink van het aanwezige veenpakket. Dit heeft invloed op het functioneren van het watersysteem en wordt uitgewerkt in 9.6 Veenweide.

De komende planperiode wordt in het stroomgebied van de IJsseldelta gemaal Kamperveen gerenoveerd. Daarbij wordt ook onderzocht of (en zo ja, op welke manier) energiebesparing mogelijk is (integrale link met doel M&O).

Wanneer een watergang, ondanks onderhoud, drie jaar achtereen niet aan de benodigde functie-eisen, wensen of het voorzieningenniveau voldoet, wordt de watergang als knelpunt aangemerkt (zie hiervoor Bijlage 8 : Thema voldoende op kaart). Deze knelpunten worden onderzocht waarbij wordt gekeken of de watergang in aanmerking komt voor het uitvoeren van bijvoorbeeld compenserende maatregelen en/of herinrichting. Voorbeelden hiervan zijn: vergroten van het doorstroomprofiel, aanleggen van natuurlijke oevers, aanpassen van peilregulerende kunstwerken of het nemen van een peilbesluit. De lijst met knelpunten wordt jaarlijks door ons geactualiseerd.

## **5.2 Natte omstandigheden**

### *5.2.1 Huidige situatie*

Eén van onze doelstellingen is de bescherming tegen wateroverlast. Ons waterbeheer is er in natte omstandigheden op gericht, schade of inkomstenderving als gevolg van wateroverlast te voorkomen of te beperken. Dit strategisch doel bereiken we door operationele doelen te formuleren voor onze infrastructuur (B1), het dagelijks (peil)beheer (B2) en door samen met onze omgeving alert te zijn op een juiste balans tussen belastbaarheid en belasting van het watersysteem (B3).

### *5.2.2 Ontwikkelingen*

Voor de bescherming tegen wateroverlast zijn landelijk afspraken gemaakt. Hierin staat in welke situatie en tot hoever het waterschap verantwoordelijk is. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en bestaat uit NBW-normen, die opgenomen zijn in de



provinciale verordeningen. Deze NBW-normen bepalen de beschermingsniveaus en ze zijn gedefinieerd als overstromingskans per grondgebruikstype. In de verordeningen is opgenomen dat het gebied in 2027 aan de normen moet voldoen. Naast fysieke maatregelen kunnen ook specifieke gebiedsafspraken worden gemaakt ten aanzien van het beschermingsniveau.

### *5.2.3 Opgave en maatregelen*

In het stroomgebied van de IJsseldelta is het Reevediep gerealiseerd. Dit leidde tot aanpassingen in het watersysteem. Daarnaast investeerde het waterschap samen met andere partijen de afgelopen jaren in onder meer waterbergingen in de Koekoekspolder. Dat gebied is inmiddels op orde. Rondom de Koekoekspolder en in een aantal andere polders ligt nog steeds een opgave (zie Bijlage 8 : Thema voldoende op kaart). Deze opgave zal in samenhang met de gebiedsprocessen rondom de veenweidepolders worden opgepakt (zie ook 9.6 Veenweide).

## **5.3 Droge omstandigheden**

### *5.3.1 Huidige situatie*

Eén van de doelstellingen van het waterbeheer is de bescherming tegen waterschaarste. Ons waterbeheer is er in droge omstandigheden op gericht om de beschikbaarheid van zoetwater voor gebieds- en oppervlaktewaterfuncties zo lang mogelijk op peil te houden. Zo voorkomen we schade of verlies aan opbrengst. Dit strategische doel bereiken we door operationele doelen te formuleren voor onze infrastructuur en het dagelijks (peil)beheer. En door samen met onze omgeving alert te zijn op een juiste balans tussen belastbaarheid en belasting van het watersysteem.

### *5.3.2 Ontwikkelingen*

In het huidige en toekomstige klimaat komen steeds vaker en meer extreme perioden van langdurige droogte voor. Een beeld van de droogtegevoeligheid in dit gebied kunt u vinden in Bijlage 9 : Indicatie droogtegevoeligheid. Negatieve gevolgen hiervan zijn meer droogteschade voor de landbouw, meer verdroging van natuurgebieden, meer waterkwaliteitsproblemen en hittestress in stedelijk gebied. Door aanpassingen aan de waterhuishoudkundige infrastructuur, willen we de beschikbaarheid van zoetwater in stand houden en waar mogelijk vergroten. Hiermee willen we ook de maaiveldaling zoveel mogelijk beperken.

Daarnaast kan als gevolg van maaiveldaling de wens ontstaan om structureel lagere peilen te hanteren (zie 5.1 Normale omstandigheden). Dit heeft echter consequenties voor de hoger gelegen randen van het gebied, waar vaak geen veen meer aanwezig is en de bodem uit zand bestaat. Daar kan een verlaging van peilen leiden tot extra droogteschade in droge perioden. Ook om die reden willen we maaiveldaling en peilverlagingen in de polders zoveel mogelijk voorkomen.

In droge perioden en bij (dreigende) lage grondwaterstanden, streven we met ons (peil)beheer naar het maximum oppervlaktewaterpeil. In de hoger gelegen gebieden zonder wateraanvoer betekent dit dat we zoveel mogelijk water vasthouden en daarbij het maximum peil hanteren. In de lager gelegen gebieden binnen de IJsseldelta is doorgaans wateraanvoer mogelijk. Samen met maatregelen voor het vasthouden van water en deze wateraanvoer, hanteren wij hier zo lang mogelijk het maximum peil. Daarnaast dient spaarzaam omgegaan te worden met het beschikbare

water. In geval van een (regionaal) watertekort zal het beschikbare water zo goed mogelijk worden verdeeld. De keuzes die hierin gemaakt moeten worden zijn gebaseerd op de landelijke verdringingsreeks (zoals hieronder weergegeven). Binnen de regio bestaat de mogelijkheid om categorie 3 en 4 regionaal nader uit te werken. Dit is voor zowel aanvoer vanuit het IJsselmeer als via de Twentekanalen gedaan en deze regionale uitwerking staat opgenomen in de betreffende provinciale verordening.



**Figuur 2 : Verdringingsreeks**

De drinkwatervoorziening staat onder druk als gevolg van droge zomers en een grotere vraag naar drinkwater. We werken samen met de provincies als vergunningsverleners voor drinkwateronttrekkingen en andere waterschappen aan oplossingsmogelijkheden voor de toekomst. Wij zetten hierbij in op de verbinding met de grondwateragenda en ZON (Zoetwatervoorziening Oost Nederland) om toekomstbestendige winningen te vinden en te realiseren (zie hierbij ook paragraaf 5.3.3.).

### 5.3.3 Opgave en maatregelen

Het anticiperen op (extreem) droge omstandigheden doen we in samenwerking met onze partners binnen ZON. Dit maakt onderdeel uit van het Deltaprogramma Zoetwater van het Rijk. In 2015 is een bestuursovereenkomst ondertekend tussen het Rijk en medeoverheden in de regio Oost-Nederland over de zoetwatervoorziening. Deze overheden hebben voor de periode 2016 tot 2021 de intentie uitgesproken een duurzame oplossing na te streven voor het veilig stellen van zoetwater in het hogere zandgebied. ‘Water sparen, water aanvoeren, droogte accepteren’ wordt geïntegreerd in de uitvoeringsprojecten. Ook is er aandacht voor de koppeling met de waterkwaliteit, die door de droogte in het gedrang komt. In lijn met onze Watervisie, nemen we ZON mee als integraal onderdeel in onze projecten en investeren wij via dit programma actief in droogtebestrijdingsmaatregelen.

Een deel van deze investering wordt gefinancierd vanuit POP3-middelen en daar bovenop wordt voor de periode 2016-2021 bijgedragen vanuit het Nationaal Deltafonds. In 2021 maken we nieuwe afspraken met de regio en het Rijk over de invulling van de volgende periode 2022-2027. Naast de uitvoering van de ZON-maatregelen in ons Water-Op-Maat-programma, willen we zoveel mogelijk gebruik maken van initiatieven van derden. In 2021 wordt een nieuwe bestuursovereenkomst en werkprogramma opgesteld en ondertekend voor de periode 2022-2027.

We pakken een actievere rol in het grondwaterbeheer waarbij we samen met onze partners onder andere zorgdragen voor een betere registratie van de grondwateronttrekkingen en het uitvoeren van waterbalansstudies. Hierbij wordt zoveel mogelijk de koppeling gelegd met het programma ZON.

## 6. Schoon water

Wij zorgen voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het oppervlaktewater.

### 6.1 Kaderrichtlijn Water (KRW) en Waardevolle Kleine Wateren (WKW)

#### 6.1.1 Huidige situatie

De Kaderrichtlijn Water (KRW) streeft een goede ecologische en chemische kwaliteit van het oppervlaktewater na. Om deze milieudoelstelling te concretiseren en meetbaar te maken, maakt de KRW onderscheid in verschillende watertypen. Per watertype zijn er ecologische doelen en parameters met doelen. De huidige ecologische toestand, doelen en normen zijn, inclusief een onderbouwing, opgenomen in het Achtergronddocument KRW (zie deel 3 van dit WBP).

#### KRW-waterlichamen

De KRW heeft als doel een ecologisch gezond watersysteem met een goede waterkwaliteit. De KRW geldt voor alle oppervlaktewateren maar wordt geconcretiseerd voor de waterlichamen, dit zijn de grotere wateren. In de IJsseldelta liggen de waterlichamen Goot/Ganzendiep, Mastenbroek, Reeve en Uitwateringskanaal. Voor deze waterlichamen zijn de ecologische typen en doelstellingen, inclusief de normen en richtwaarden, door de provincie en het Rijk vastgesteld. Door het waterschap is een maatregelenpakket opgesteld om deze doelstellingen te bereiken. In het WBP (2022-2027) zijn de maatregelen voor de derde planperiode integraal opgenomen en de uitvoering ervan geldt als een resultaatverplichting.

Voor alle KRW-waterlichamen zijn factsheets opgesteld waarin doelen, maatregelen en gegevens over de chemische en ecologische kwaliteit zijn opgenomen. Deze factsheets zijn te vinden in het waterkwaliteitsportaal van het Informatiehuis Water, via de volgende hyperlink:

<https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/wkp.webapplication>.

De KRW vraagt niet alleen om ecologisch gezonde wateren en een goede chemische waterkwaliteit in de waterlichamen, maar ook in de overige wateren. Doelen en maatregelen voor deze wateren zijn nog niet geconcretiseerd en er is geen resultaatsverplichting. Wel wordt ingezet op een actief “stand still” beleid en brengen we de komende planperiode de actuele situatie in beeld.

### Waardevolle Kleine Wateren (WKW)

Het provinciale beleid Waardevolle Kleine Wateren (WKW) is vastgesteld omdat de grotere KRW-waterlichamen heel veel aandacht kregen. De, ecologisch gezien, bijzondere wateren vielen hier vanwege de geringe omvang buiten. Het beleid WKW geeft deze wateren een beschermde status en biedt de mogelijkheid om eventuele knelpunten aan te pakken. Op dit moment zijn er binnen de IJsseldelta geen WKW aangewezen door de provincie.

#### 6.1.2 Opgave en maatregelen

Op initiatief van de provincies brengen wij in beeld hoe we invulling geven aan het KRW-beleid:

- we realiseren de genoemde en vastgestelde KRW-opgave voor de derde planperiode. Deze opgave vindt u Bijlage 10 : Thema Schoon Watersysteem en in de bijbehorende Tabel 1: Maatregelen KRW;
- we dragen bij aan het provinciale WKW-beleid;
- we brengen de actuele situatie in de overige wateren in beeld.

Hieronder is in de tabel de KRW-opgave voor de waterlichamen weergegeven voor het gebied IJsseldelta.

**Tabel 1: Maatregelen KRW**

Naam waterlichaam	Type	Maatregelen	Opgave
Buiten Reeve	M1a	Aanleg vispassage	1 stuk
Goot/Ganzendiep	R7	Aanleg natuurvriendelijke (voor)oevers, inclusief verwijderen beschoeiing: bovenloop Ganzendiep	3,5 km
		Aanleg natuurvriendelijke (voor)oevers, inclusief verwijderen beschoeiing: benedenloop Ganzendiep	2,5 km
		Onderzoek naar mogelijkheden aangepast sluisbeheer Ganzendiepsluis	1 stuk
		Uitvoeren aangepast sluisbeheer n.a.v. uitkomsten onderzoek Ganzendiepsluis	1 stuk
		Rinketten Ganzendiepsluis functioneel maken n.a.v. uitkomsten onderzoek	1 stuk
		Rinketten Ganzendiepsluis openen in winterperiode n.a.v. uitkomsten onderzoek	1 stuk
		Vaststellen onderhoudsplan rietoevers langs vaarweg nr. 9	11 km
		Vaststellen onderhoudsplan voor natuurvriendelijke (voor)oevers bovenloop Ganzendiep	3,5 km
		Vaststellen onderhoudsplan voor natuurvriendelijke (voor)oevers benedenloop Ganzendiep	2,5 km
		Faciliteren/stimuleren DAW maatregelen ter reductie nutriënten (en ammonium)	N.v.t.

Uitwateringskanaal	M1a	Aanleg natuurvriendelijke oevers	2 km
		Vaststellen onderhoudsplan	2 km

## 6.2 Vismigratie

### 6.2.1 Huidige situatie

Ons watersysteem is voorzien van enkele duizenden kunstwerken, onder andere gemalen, stuwen en sluizen. Deze kunstwerken vormen helaas vaak een onoverkomelijke barrière voor vissen om te migreren. Diverse (inter)nationale afspraken vragen van de waterbeheerders om cruciale migratieknelpunten op te lossen door het verwijderen of vispasseerbaar maken van de barrières. In de KRW-waterlichamen wordt dit meegenomen bij de invulling van de KRW-maatregelen. Voor de overige wateren is beleid geformuleerd waar we, afhankelijk van het belang van het knelpunt, de belangrijkste knelpunten voor 2027 oplossen. We blijven de komende jaren investeren in vispassages.

### 6.2.2 Ontwikkelingen, opgave en maatregelen

Vismigratie blijft de komende jaren van belang, ook in de IJsseldelta. Wij zetten ons beleid voort en werken aan de opheffing van belangrijke vismigratieknelpunten (zie kaart in Bijlage 10 : Thema Schoon Watersysteem). Hierbij wordt zowel actief als passief gewerkt aan het oplossen van cruciale knelpunten. Dit kan bijvoorbeeld door het aanleggen van vistrappen bij stuwen en gemalen en door aangepast sluisbeheer. Bij nieuwe kunstwerken nemen wij op de belangrijke vismigratieknelpunten een goede vispasseerbaarheid op als een vereiste.

## 7. Schone waterketen

Voor het programma waterketen werken we de komende jaren aan twee strategische en drie operationele doelen. De strategische doelen zijn 'wij zorgen voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het oppervlaktewater' en 'wij zorgen voor schoon effluent voor een bijdrage aan de volksgezondheid en hergebruik van water'. Daarnaast werken we binnen de waterketen aan energiedoelen die vallen onder maatschappij en organisatie (zie paragraaf 9.1). Een beschrijving van deze doelen is opgenomen in deel 1 van dit Waterbeheerprogramma.

### 7.1 Assets waterketen

#### 7.1.1 Huidige situatie

Met onze assets zorgen wij voor schoon effluent voor een bijdrage aan de volksgezondheid en hergebruik van water. Ons effluent voldoet aan de lozingseisen van de betreffende RWZI.

In de IJsseldelta liggen drie RWZI's : Zwolle (Spoolde), Genemuiden en Kampen. De RWZI's van Kampen en Zwolle (Spoolde) lozen hun effluent op de IJssel, de RWZI Genemuiden loost op het Zwarte Water. Daarnaast beheert het waterschap 49,6 km aan transportleidingen en 10 rioolgemalen in de IJsseldelta. Een overzicht van deze assets vindt u in Bijlage 4 : Infrastructuur

waterketen. Bij de RWZI Zwolle (Spoolde) staat een centrale slibgisting en een slibontwateringsinstallatie

### 7.1.2 Ontwikkelingen

Binnen de waterketen zijn drie grote ontwikkelingen van invloed op de maatregelen die tijdens de planperiode van het WBP worden verkend en (deels) uitgevoerd. Deze ontwikkelingen zijn:

1. aangepaste effluenteisen conform wetgeving om onze KRW-doelen te halen (doel D2);
2. 50% reductie verbruik primaire grondstoffen in 2030 (Circulariteit) (doel H1, J1, J2, J3);
3. streven naar 49% reductie broeikasgasemissies in 2030 (doel H1, H2).

### 7.1.3 Opgave en maatregelen

In het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP) Waterketen worden bovenstaande ontwikkelingen vertaald naar maatregelen voor de assetgroepen in de waterketen (RWZI's, slibgistingsinstallaties, rioolgemalen en transportleidingen). Per assetgroep wordt een Assetmanagementplan (AMP) opgesteld waarin op tactisch niveau uitvoering wordt gegeven aan het SAMP. Deze plannen worden in de planperiode van het WBP opgesteld. De exacte opgave voor de waterketen in de IJsseldelta is daarom nu nog niet bekend en wordt tijdens actualisaties aan het WBP toegevoegd. Raadpleeg hiervoor Bijlage 4 : Infrastructuur waterketen voor de ligging van en de opgave voor de assets in IJsseldelta.

Maatregel	Jaar	Omschrijving
Transportleiding Kampen-RWZI Kampen	2024	Onderzoek en indien noodzakelijk aanpassing van transportleiding Kampen-RWZI Kampen
Transportleiding Holtenbroek – RWZI Zwolle	2025-28	Onderzoek en indien noodzakelijk aanpassing van transportleiding Holtenbroek – RWZI Zwolle
SAMP en AMPs	2022	Vaststellen SAMP en vertalen naar AMPs

## 7.2 Samenwerking waterketen

### 7.2.1 Huidige situatie

Het deelsysteem IJsseldelta valt qua samenwerking binnen de waterketen onder RIVUS. De gemeenten waarmee we binnen de IJsseldelta samenwerken zijn de gemeenten Zwolle, Kampen en Zwartewaterland. Deze samenwerking vindt plaats binnen RIVUS, maar ook bilateraal. We stemmen frequent af over ontwikkelingen binnen de waterketen, zodat we een juiste balans tussen de belastbaarheid en de belasting van de waterketen bereiken.

### 7.2.3 Ontwikkelingen

Toenemende economische bedrijvigheid leidt tot meer afvalwater. Samen met bedrijven kunnen we de zuiveringsrendementen en daarmee de oppervlaktewaterkwaliteit verbeteren. Daarom gaan we de samenwerking met (grote) bedrijven versterken.

### 7.2.4 Opgave en maatregelen

Wij starten met proactief accountmanagement met (grote) bedrijven. Welke bedrijven in de IJsseldelta hiervoor in aanmerking komen, wordt bij de uitwerking van het plan van aanpak helder.

Maatregel	Jaar	Omschrijving
Proactief account-management bedrijven	Doorlopend	Opzetten en uitvoering geven aan actief account-management met (grote) bedrijven in ons werkgebied.
OAS Zwolle (Spoolde)	2023	Samen met de gemeente Zwolle onderzoeken we hoe de zuiveringskring van RWZI Zwolle (Spoolde) verbeterd kan worden. Een optimalisatiestudie (OAS) kan hierbij als hulpmiddel dienen.

## 8. Waterveiligheid

Voor het programma waterveiligheid werken we aan twee strategische- en vier operationele doelen voor de komende jaren. De strategische doelen zijn ‘zorgen voor bescherming tegen hoogwater’ en ‘beperken van schade als gevolg van een (dreigende) overstroming’. Een beschrijving van deze doelen is opgenomen in het algemene deel van het WBP.

### 8.1 Primaire keringen

#### 8.1.1 Huidige situatie

In Bijlage 5 : Ligging waterkeringen is opgenomen waar de primaire en regionale keringen liggen in het gebied. De primaire kering is opgedeeld in normtrajecten. Op het moment van schrijven (maart 2021 2020) zijn nog niet alle trajecten van de primaire keringen beoordeeld volgens het wettelijke beoordelingsinstrumentarium. In 2023 is deze beoordelingsronde afgerond. Voor trajecten die al (voorlopig) beoordeeld zijn (Mastenbroek-Zwarte Water, Mastenbroek-Zwarte Meer en Genemuiden-Hasselt) geldt dat enkele of grotere delen niet aan de norm voldoen, waardoor het gehele traject afgekeurd is (zie Bijlage 12 : Beoordeling primaire keringen (overzicht uitkomsten tot 2021)). Deze trajecten zijn ingepland als versterkingsproject in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) ).

#### 8.1.2 Ontwikkelingen

De HWBP-projecten die in dit gebied spelen zijn hieronder beschreven.

##### Stenendijk

De Stenendijk in Hasselt beschermt de omgeving tegen overstromingen vanuit het Zwarte Water. Het gaat om ruim één kilometer waterkering. De Stenendijk zelf is een monumentale stenen muur. Eind 2021 start de restauratie waarna het in 2023 gereed moet zijn.

##### Noordelijke Randmeerdijk

De Noordelijke Randmeerdijk beschermt het achterliggende gebied tegen water vanaf de randmeren. Een deel van dit traject ligt in het werkgebied van Waterschap Vallei en Veluwe en circa 300 meter in ons werkgebied. Dit project wordt gezamenlijk uitgevoerd. De realisatie van deze versterking start in 2021 en wordt gerealiseerd in 2023.

##### Mastenbroek-IJssel

Het traject Mastenbroek-IJssel beschermt de polder Mastenbroek tegen het hoogwater vanaf de IJssel. Het traject begint in het zuiden bij de Spooldersluis te Zwolle, en loopt via 's Heerenbroek,

Wilsum, en Nieuwstad richting het noorden, waar het traject eindigt in IJsselmuiden. Het plan van aanpak is gepland in 2022 en de verkenning eindigt in 2024. De realisatie start in 2027.

### Mastenbroek-Zwarte Water

De waterkering Mastenbroek-Zwarte Water beschermt de polder Mastenbroek tegen hoogwater dat kan optreden vanuit het Zwarte Water en het Zwolle-IJsselkanaal. Het traject begint aan de ter hoogte van Hasselt en loopt via Zwolle naar de Spooldersluis. De verkenning van dit project staat gepland in 2024 en de planuitwerking vindt plaats in 2026.

HWBP- project:	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Stenendijk Hasselt							
Noordelijke Randmeerdijk							
Mastenbroek IJssel	PvA						
Mastenbroek Zwarte Water			PvA				

PvA = Plan van Aanpak

= Verkenning

= Planuitwerking

= Realisatie

= nazorg

De andere trajecten waarvan uit de beoordeling blijkt dat deze niet voldoen, staan op de planning van het HWBP maar vallen buiten de planperiode van dit WBP.

### Voorliggende kering 225

#### ***Figuur 3 : Planning HWBP projecten***

Voor de voorliggende kering 225 (met daarin o.a. de Balgstuw en de Ganzensluis), gelegen tussen IJsselmuiden en de Noordoostpolder, wordt een apart traject gevolgd. Er wordt een gezamenlijke beoordeling uitgevoerd (Rijkswaterstaat en WDODelta) in combinatie met een apart onderzoek waarin het effect van het functioneren van de kering op de achterliggende primaire keringen in beeld wordt gebracht. Onderzocht wordt welke maatregelen er mogelijk zijn om de voorliggende kering optimaal te laten functioneren en aan de norm te laten voldoen. Indien daar aanleiding voor is, wordt ook naar de normering zelf gekeken.

### Planning beoordelingen

In 2023 loopt de eerste landelijke beoordelingsronde af. Dan hebben we volledig in beeld welke keringen aan de norm voldoen en welke niet. Indien stukken niet voldoen, worden deze aangemeld voor het HWBP. In de tussentijd stellen we beheermaatregelen op. Hiermee wordt duidelijk welke maatregelen we kunnen treffen als er hoogwater optreedt voordat de werken versterkt zijn. Vanaf 2023 zal een nieuwe beoordelingsronde starten die tot 2035 loopt. In die beoordelingsronde worden ook de nieuw aangelegde dijken, Reevediepdijsen, dijk bij Westenholtte en 'Het Frankhuis' meegenomen.

#### ***8.1.3 Opgave en maatregelen***

In Bijlage 12 : Beoordeling primaire keringen zijn de uitkomsten opgenomen van de beoordeling volgens het wettelijk beoordelingsinstrumentarium (WBI). Ook zijn de uitkomsten van oudere beoordelingen opgenomen. Niet op alle locaties van de afgekeurde trajecten ligt een opgave. Het is mogelijk dat delen van de waterkering wel voldoen, maar het oordeel van een traject is gebaseerd op



het oordeel van alle dijkvakken. Als één dijkvak afgekeurd is, voldoet het gehele traject niet aan de norm.

De grootste inspanningen zijn de versterkingsprojecten binnen het HWBP. In deze projecten werken wij intensief samen met andere waterschappen, Rijkswaterstaat, gemeentes, inwoners, bedrijven, belangenorganisaties en verenigingen. Dit betekent ook dat we oog hebben voor meekoppelkansen.

## **8.2 Regionale keringen**

### *8.2.1 Huidige situatie*

Kampereiland wordt beschermd door regionale keringen die grenzen aan primaire keringen, zie hiervoor Bijlage 5 : Ligging waterkeringen. Kampereiland is aangewezen als bergingsgebied en heeft een inundatienorm van 1/500 per jaar. In 2019 is de dijkversterking aan deze regionale keringen afgerond, waarmee de dijk aan de geldende veiligheidsnorm voldoet.

### *8.2.2 Ontwikkelingen*

In de planperiode van het WBP worden afspraken gemaakt over wanneer de regionale keringen opnieuw beoordeeld worden.

### *8.2.3 Opgave en maatregelen*

Voor de regionale keringen zijn geen opgaven of geplande maatregelen voorzien.

## **9. Maatschappij en organisatie**

### **9.1 Energie**

#### *9.1.1 Huidige situatie*

We zijn al enige jaren geleden gestart met het opwekken van duurzame energie. We winnen biogas vanuit de waterzuiveringen, wekken zonne-energie op, en verkennen de mogelijkheden voor windenergie. Ook wordt aquathermie bij enkele zuiveringen ingezet waarbij warm water hergebruikt wordt (zie hiervoor Bijlage 13 : Initiatieven voor energie opwekking). Het streven is om in 2025 evenveel stroom op te wekken als er verbruikt wordt.

#### *9.1.2 Ontwikkelingen*

Het opwekken van duurzame energie neemt de laatste jaren een grote vlucht in Nederland. Veel organisaties streven naar energieneutraliteit. Bij windenergie worden hiervoor regelmatig coöperaties opgericht. Na enige jaren voorbereiding (vergunningstraject, subsidietraject) gaan we de komende jaren participeren in drie windenergieprojecten in ons gebied. Ook investeren we in zonnepanelen op onze eigen waterzuiveringsterreinen en enkele locaties met de combinatie waterberging en de opwekking van zonne-energie. Ook overwegen wij participatie in initiatieven rondom thermische energie en zonne-energie. Dit kan zijn in de rol van vergunningverlener, bijvoorbeeld bij zon op water, of als deelnemer of participant bij projecten.

Een beperking voor de komende jaren is dat de netbelasting nog te beperkt is om de opgewekte groene stroom te kunnen opvangen.

### *9.1.3 Opgave en maatregelen*

De opgave voor de periode 2022-2025 is het opwekken van energie te verhogen van 21 miljoen kWh naar 45 kWh per jaar. Door verdergaande inzet van elektriciteit zoals de inzet van elektrische auto's en overig materieel, kan het elektriciteitsverbruik verder toenemen en het gebruik van fossiele brandstoffen afnemen.

In het gebied van IJsseldelta worden op alle RWZI terreinen de komende jaren zonneparken (op eigen terrein) op grond en daken gerealiseerd. Dit zijn de RWZI's Zwolle (Spoolde), Genemuiden en Kampen. Daarnaast realiseren we op het RWZI terrein van Kampen een eigen windmolen, die gepland staat voor het jaar 2024. De voorbereidingen hiervoor zijn enkele jaren geleden gestart (zie Bijlage 13 : Initiatieven voor energie opwekking).

## **9.2 Klimaatadaptatie**

In het stroomgebied ligt de kerngemeenten Kampen, Zwartewaterland en Zwolle. We werken samen met de gemeenten in de waterketen en aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie in de werkregio RIVUS (I1). Wij ondersteunen de gemeenten bij de aanpak van wateroverlast en droogte in stedelijk gebied. In 2021 is de regionale adaptatiestrategie opgesteld voor de werkregio RIVUS. Daarnaast hebben wij een samenwerking op maat uitgevoerd met de gemeente Zwolle voor het thema klimaatadaptatie (I2).

## **9.3 Biodiversiteit**

### *9.3.1 Huidige situatie*

Met de aanleg van moeraszones en natuurvriendelijke oevers vanuit de KRW leveren we een bijdrage aan het herstel en behoud van de biodiversiteit in het oppervlaktewater. Sinds enkele jaren worden ook mogelijkheden van biodiversiteit in de bodem en op het land meegenomen in ons beheer, onderhoud en bij realisatie van projecten. Voorbeelden hiervan zijn maaibeheer van dijken, oeverbeheer en de inrichting van gebouwen en terreinen bij onze assets. Daarnaast verkennen wij kansen om opgaven van andere overheden te verbinden aan onze doelen. De relatie tussen de provinciale opgave voor weidevogelbeheer en biodiversiteit ligt hier bijvoorbeeld voor de hand. De geformuleerde doelen zijn:

- bij beleidsvoorstellen die betrekking hebben op inrichting en beheer de mogelijkheden van biodiversiteit mee te nemen, waarbij geen sprake mag zijn van functiewijziging;
- biodiversiteit wordt als integraal onderdeel betrokken bij de uitvoering van onze bedrijfsvoering, ook bij onze opgaven voor waterveiligheid.

In 2022 wordt een eerste rapportage opgesteld van de gerealiseerde stappen.

### *9.3.2 Ontwikkelingen*

Inzet op herstel en behoud van biodiversiteit is sinds enige jaren volop in de belangstelling: bij natuurorganisaties, de landbouw, de provincie en ook bij waterschappen. De Unie van Waterschappen heeft geconstateerd dat hier de komende tijd een belangrijke opgave ligt en veel kansen te verzilveren zijn.

### *9.3.3 Opgave en maatregelen*

We benutten kansen in de bedrijfsvoering en bij het realiseren van projecten nemen we het aspect biodiversiteit mee. Maatregelen zijn vooral gericht op biodiversiteit in het oppervlaktewater, oeverbeheer en bij het beheer van dijken. Hier gaan we aan de slag met maatregelen zoals gefaseerd maaien, bouwen met natuur en het aanpassen van beplanting van dijken. Dit zorgt ervoor dat de grasmat steviger wordt en daarmee de dijk veiliger, maar het biedt ook een kans voor het vergroten van biodiversiteit. Omdat biodiversiteit niet ophoudt bij de waterkant, staan we open voor samenwerking met gebiedspartners.

## **9.4 Erfgoed**

### *9.4.1 Huidige situatie*

We hechten belang aan het behoud van cultureel erfgoed in ons werkgebied. Wij benaderen het watersysteem integraal zodat waterbeheer, erfgoed en ruimtelijke kwaliteit samengaan. Naast de functionele kant is de historische en landschappelijke waarde hiervan van groot belang. We hebben de volgende doelen gesteld:

- op passende wijze zorgen voor waterschapserfgoed en ruimtelijke kwaliteit;
- het delen van waterschapserfgoed met een breder publiek;
- het waterschapserfgoed vast onderdeel maken van ons dagelijks beheer.

### *9.4.2 Ontwikkelingen*

De laatste jaren is de aandacht voor ruimtelijk erfgoed toegenomen. We werken samen met diverse partners in het gebied aan een compleet overzicht van alle waardevolle landschappelijke waterstructuren, historische goederen, archieven en gebouwen. We willen hier ook een verhaal bij maken zodat het een beeld geeft van de historische waarde. Er zijn veel mogelijkheden om archieven digitaal toegankelijk te maken. We hebben ons voorgenomen de geschiedenis met filmpjes via onze website boeiend te maken voor een breder publiek en een inzichtelijke kaart te maken met GIS applicaties.

### *9.4.3 Opgave en maatregelen*

Vanuit bestaande kaarten zetten we in de periode 2020-2023 in op het updaten van onze database waterschapserfgoed. We gebruiken hiervoor bronnen van de provincies. Daarnaast raadplegen we terreinbeherende organisaties en gemeenten.

De komende twee jaar wordt de kaart Waardevolle landschappelijke waterstructuren geactualiseerd. Ook actualiseren we de database waterschapserfgoed. Door het schrijven van een tijdlijn gaat het waterschapserfgoed leven en krijgt betekenis: 'Van toendertijd naar toekomst'. We maken onze archieven toegankelijk. Om ons waterschapserfgoed ook in de toekomst zoveel mogelijk te behouden, stellen we ontwerpprincipes op voor ruimtelijke kwaliteit en erfgoed.

## **9.5 Recreatief medegebruik**

### *9.5.1 Huidige situatie*

We beheren in het gebied IJsseldelta diverse terreinen, dijken, watergangen, vaarwegen en schouwpaden. Naast het functioneel gebruik bieden deze ook volop mogelijkheden voor recreatie. We willen graag dat inwoners genieten van hun omgeving en daarom stellen we onze eigendommen open voor recreatief gebruik. Een voorwaarde is dat dit veilig is en het niet ten koste gaat van het functioneren van het watersysteem of gebruikers. Ook voorziet het beleid niet in extra investeringen in bijvoorbeeld schouwpaden.

#### *9.5.2 Ontwikkelingen en maatregelen komende jaren*

Al enige jaren verlenen wij subsidie om genieten van water te stimuleren. Binnen het beschikbare budget worden deze subsidieaanvragen regelmatig toegekend. Ook wordt de komende jaren het subsidieprogramma Recreatief medegebruik voortgezet.

Daarnaast wil het waterschap de mogelijkheden voor recreatie de komende jaren inzichtelijker maken. Daarom stellen we een kanskaart op, maken we afspraken met recreatiepartners en stellen we kaders op voor het medegebruik van waterbergingen.

## **9.6 Veenweide**

### *9.6.1 Huidige situatie*

Het gebied van de IJsseldelta maakt deel uit van het veenweidegebied, dat kampt met verschillende uitdagingen (zie Bijlage 14 : Begrenzing projectgebied Veenweideverkenning). Door de drooglegging oxideert het veen waardoor de bodem daalt. Deze veenoxidatie zorgt o.a. voor maaiveld daling, het verdwijnen van veen en CO<sub>2</sub>-uitstoot. Dit betekent voor het waterbeheer dat het steeds complexer en duurder wordt en in de huidige vorm op termijn mogelijk onhoudbaar is.

We richten ons op beperking van de maaiveld daling, een duurzaam beheer van het veenweidegebied en een bijdrage aan de landelijke klimaatdoelstelling voor het veenweidegebied (één megaton CO<sub>2</sub> equivalent in 2030)

### *9.6.2 Ontwikkelingen*

Vanwege de complexe problematiek in het veenweidegebied zijn, onder regie van de provincie Overijssel, gemeenten en het waterschap gestart om samen met inwoners na te denken over de toekomst van het gebied. Dit proces wordt vormgegeven in de Gebiedsgerichte aanpak NWO. In deze aanpak worden verschillende dossiers, zoals de Regionale Energiestrategie (RES), het klimaatakkoord, bodemdaling, Kaderrichtlijn Water, Weidevogelbeheer en het Stikstof dossier gekoppeld. Na een periode van enkele jaren voorbereiding wordt hiermee gestart in het begin van de planperiode van het WBP.

### *9.6.3 Opgave en maatregelen*

Met het gebiedsproces willen we, onder verantwoordelijkheid van de provincie, samen met de gebiedspartners voor het Veenweidegebied in IJsseldelta komen tot een toekomstperspectief voor de middellange (2030) en lange termijn (2050). Een toekomstperspectief dat economisch, ecologisch, milieutechnisch en waterhuishoudkundig duurzaam is. Concreet gaat het hierbij om de veengebieden polder Mastenbroek en het veenweidegebied bij Kamperveen.

We kiezen voor een proactieve aanpak. We richten ons vooral op de waterhuishoudkundige aspecten met oog voor mee te koppelen doelen van gebiedspartners. Deze worden ingebracht in lange en middellange termijnvisies voor het gebied, een uitvoeringsagenda, de uitvoering van waterhuishoudkundige maatregelen, zoals bijvoorbeeld peilaanpassingen en aanpassingen van onze assets.

Daarnaast dragen wij bij aan onderzoek naar effecten van deze maatregelen op de bodemdaling en de CO2-emissie. Omdat er nog veel onduidelijk is, kiezen we voor een adaptief proces waarbij we nu al aan de slag gaan met “geen spijt” maatregelen.

## 10.Samenvatting opgaven en maatregelen

In de bovenstaande uitwerking van deelgebied IJsseldelta zijn diverse opgaven en maatregelen benoemd. De onderstaande tabel geeft hiervan een beknopt samengevat overzicht.

**Tabel 2: Opgaven en maatregelen deelgebied IJsseldelta**

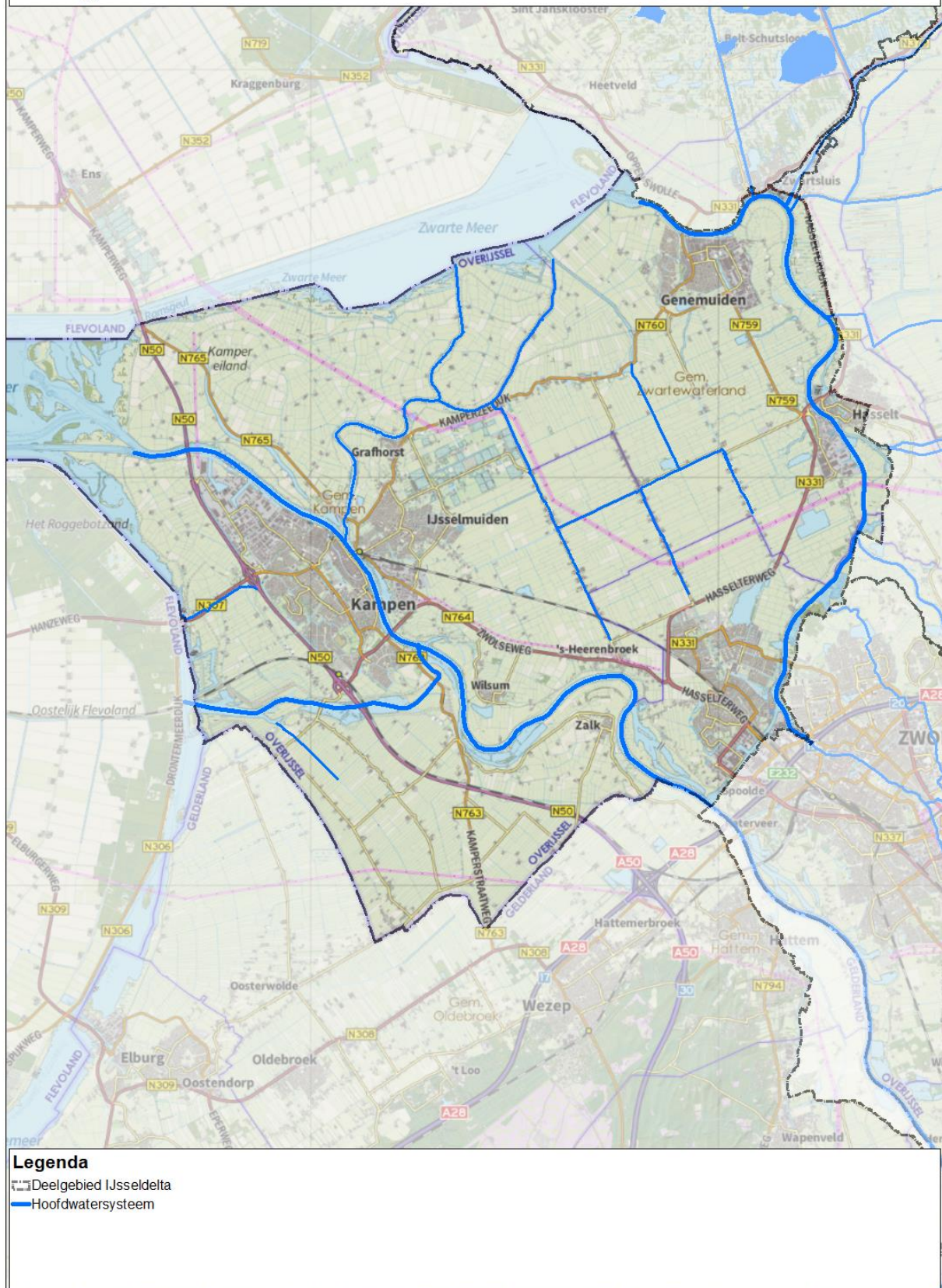
Thema	Link DBoom	Afspraak	Gepland
<b>Voldoende</b>			
Normaal	A	Normaal beheer en onderhoud	doorlopend
Normaal	A1.1, H1	Renovatie gemaal Kamperveen inclusief energie besparende maatregelen	
Normaal	A, B, C	Jaarlijks updaten van de lijst van structurele knelpunten in het watersysteem	doorlopend
Nat	B1	Oplossen ca. 260 hectare knelpunten	
Droog	C	Onderzoek maatregelen droogte randzone Koekoekspolder	
<b>Schoon water</b>			
KRW	D2	Uitvoeren vastgestelde KRW pakketten in Buiten Reeve, Goot-Ganzendiep en Uitwateringskanaal	
Vismigratie	D3.7, D2	Wij werken aan de opheffing van belangrijke vismigratieknelpunten	
<b>Waterketen</b>			
Schoon	D1, E2	Onderzoek en indien noodzakelijk aanpassing van transportleiding Kampen-RWZI Kampen	2024
Schoon	D1, E2	Onderzoek en indien noodzakelijk aanpassing van transportleiding Holtenbroek - RWZI Zwolle	2025-2028
Schoon	E2, Q1	Opstellen SAMP en vertaling naar AMP's voor specifieke beheer maatregelen	2022
Samenwerking	E1	Pro-actief accoutmanagement voor bedrijven die liggen in gebied IJsseldelta	doorl.
Samenwerking	E1	Samen met de gemeente Zwolle onderzoeken we hoe de zuiveringskring van RWZI Zwolle (Spoolde) verbeterd kan worden. Een optimalisatiestudie (OAS) kan hierbij als hulpmiddel dienen.	2023
<b>Waterveiligheid</b>			
Primaire keringen	F1	HWBP project Realisatie herstel monumentale Stenendijk Hasselt	2021 - 2023

Primaire keringen	F1	HWBP project Versterking noordelijke Randmeerdijk	2021 - 2023
Primaire keringen	F1	HWBP project Mastenbroek-IJssel verkenning (2022), planuitwerking (2024) en start realisatie (2027)	2022 - 2027
Primaire keringen	F1	Onderzoek en beoordeling Voorliggende kering 225	
Primaire keringen	F1	Vanaf 2023 nieuwe beoordelingsronde waarin Reevediepdijken, dijk bij Westenholte en het Frankhuis worden meegenomen.	2023 - 2035
Regionale keringen	F2	Keringen op orde, vooralsnog geen opgave voorzien tenzij normen wijzigen	
Meerlaags veiligheid	G1, G2	<i>Tekst in algemene deel (want nog niet gebiedsspecifiek): We verkennen waar we een gerichte bijdrage kunnen leveren aan de meerlaagsveiligheid in het werkgebied. Daar waar het kan wordt dit zoveel mogelijk gecombineerd met het Hoogwaterbeschermingsprogramma of geplande ruimtelijke ontwikkelingen.</i>	
<b>Maatschappij en Organisatie</b>			
Energie	H1	Op alle RWZI's terreinen worden zonneparken aangelegd 'binnen de hekken' op eigen terrein. Dit geldt voor RWZI Genemuiden en Kampen	2022
Energie	H1	Aanleg windmolen op terrein van RWZI Kampen	2024
Biodiversiteit	K1	Gebiedsbreed als aspect meenemen in aanleg en beheer van oppervlaktewater, oevers en dijken	doorlopend
Erfgoed	L1	Gebiedsbreed als aspect meenemen in aanleg en beheer van oppervlaktewater, oevers en dijken	doorlopend
Recreatief medegebruik	L2	Gebiedsbreed als aspect meenemen in aanleg en beheer van oppervlaktewater, oevers en dijken	doorlopend
Veenweide	H4	Voor veenweidegebied Mastenbroek en Kamperveen opstellen van een toekomstperspectief voor 2030 - 2050. Een toekomstperspectief dat economisch, ecologisch, milieutechnisch en waterhuishoudkundig duurzaam is voor een gebied waar het goed is om te wonen, werken en recreëren (leefbaarheid).	

# BIJLAGEN

Bijlage 1: Geografie .....	23
Bijlage 2: Stroomgebieden .....	24
Bijlage 3 : Hoogtekaart .....	25
Bijlage 4 : Infrastructuur waterketen .....	26
Bijlage 5 : Ligging waterkeringen.....	27
Bijlage 6 : Gebiedsfuncties .....	28
Bijlage 7 : Verplichte peilbesluiten .....	29
Bijlage 8 : Thema voldoende op kaart.....	30
Bijlage 9 : Indicatie droogtegevoeligheid .....	31
Bijlage 10 : Thema Schoon Watersysteem .....	32
Bijlage 11 : Planning projecten Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) .....	33
Bijlage 12 : Beoordeling primaire keringen (overzicht uitkomsten tot 2021).....	34
Bijlage 13 : Initiatieven voor energie opwekking .....	35
Bijlage 14 : Begrenzing projectgebied Veenweideverkenning .....	36

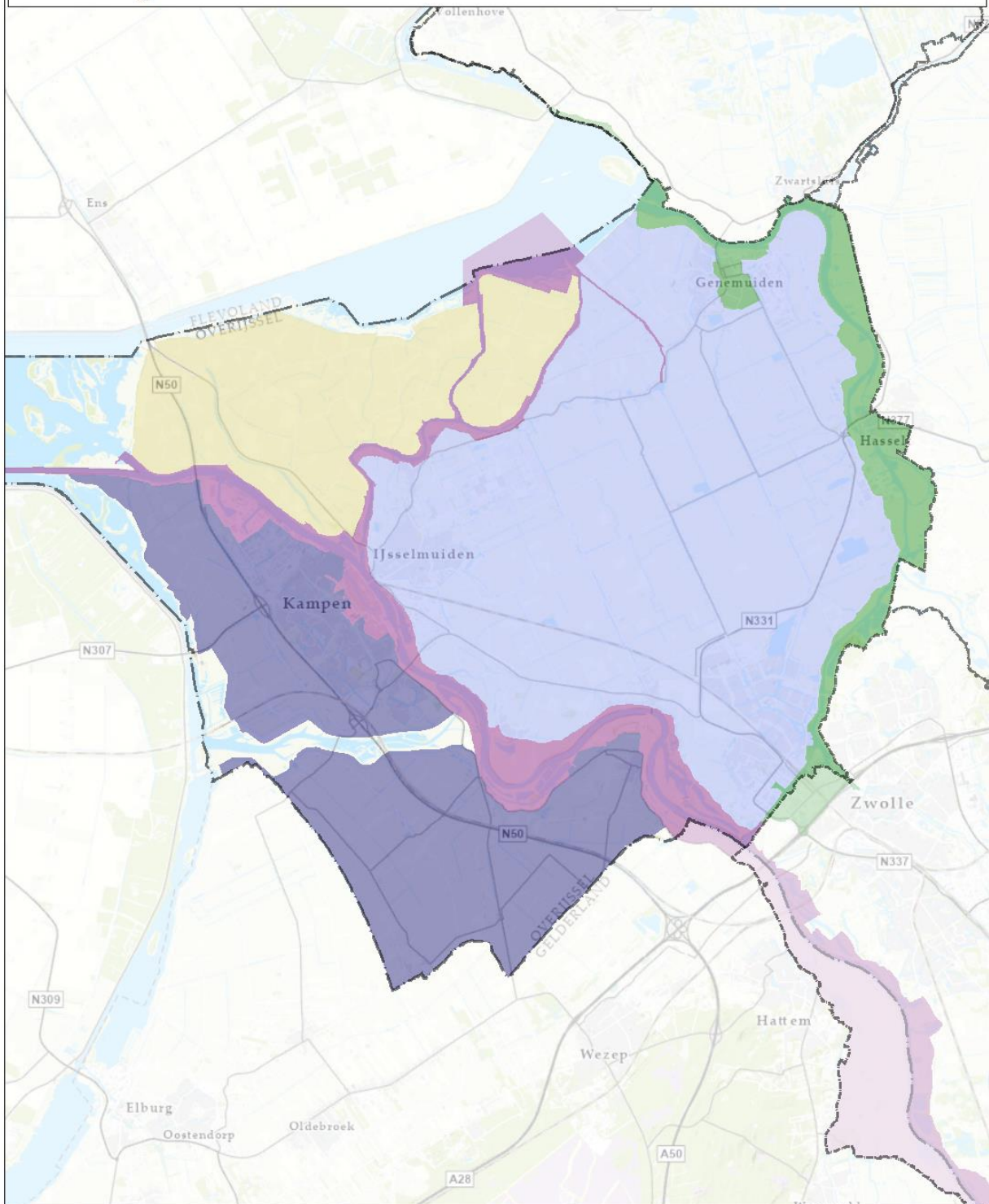
# Geografie



Bijlage 1: Geografie



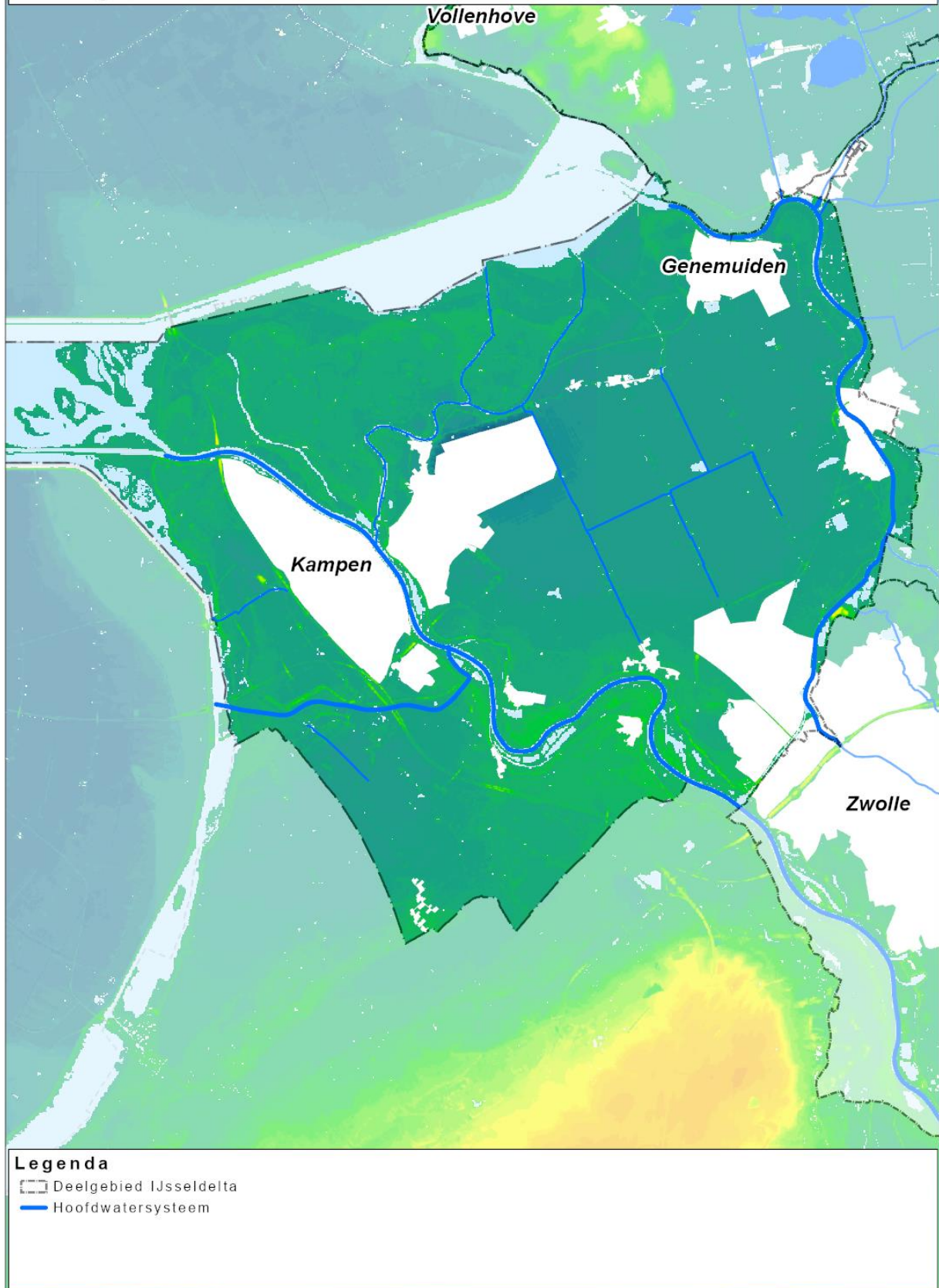
# Stroomgebieden



## Legenda

- Deelgebied IJsseldelta
- | Stroomgebied   | Kamperveen   |
|----------------|--------------|
| IJssel         | Mastenbroek  |
| Kampereilanden | Zwarte water |

# Hoogtekaart



Bijlage 3 : Hoogtekaart

# Infrastructuur Waterketen



**Legenda**

Deelgebied IJsseldelta Planning OAS

**Infrastructuur waterketen**

- Rioolgemaal WDO Delta
- - - leiding - onder druk
- leiding - onder vrij verval

● **Buiten planning (2022 - 2024)**

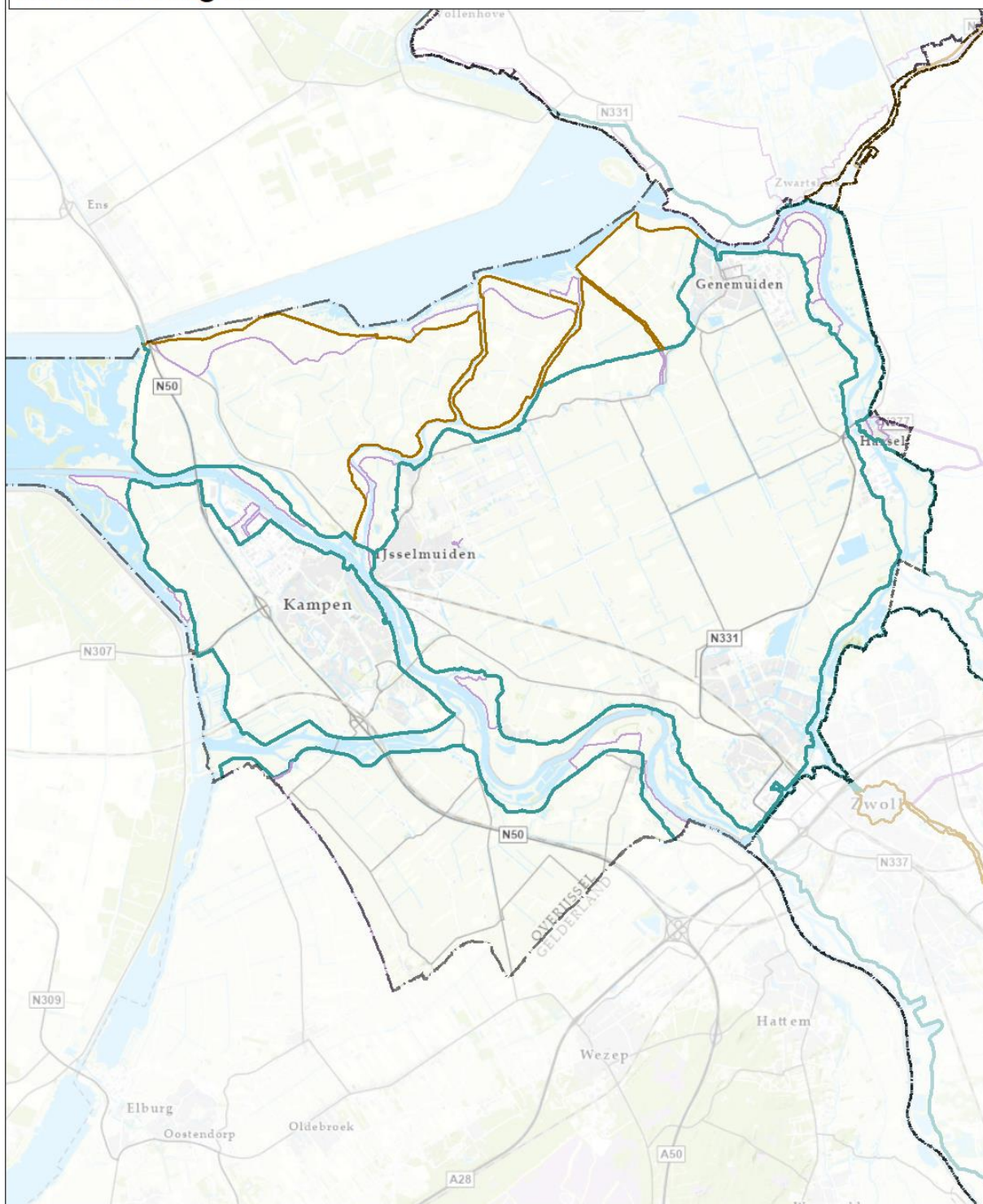
- 2022
- 2023
- 2024

**Onderhoud leidingen, voorbereiding, vervanging**

- Kampen - RWZI Kampen, 2023, 2024

Bijlage 4 : Infrastructuur waterketen

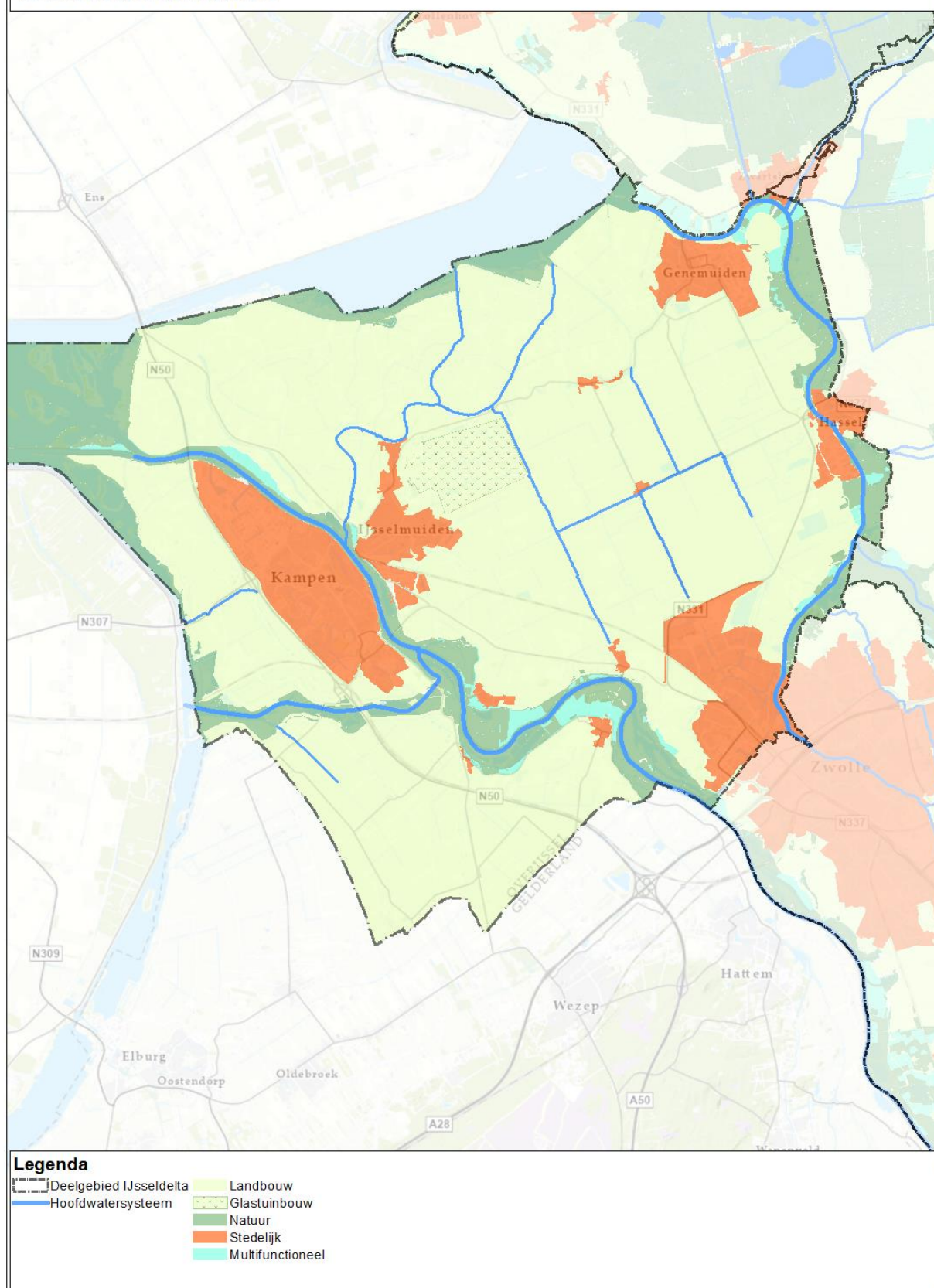
# Waterkeringen



- Legenda**
- Deelgebied IJsseldelta
  - Primaire keringen
  - Regionale keringen
  - Overige keringen

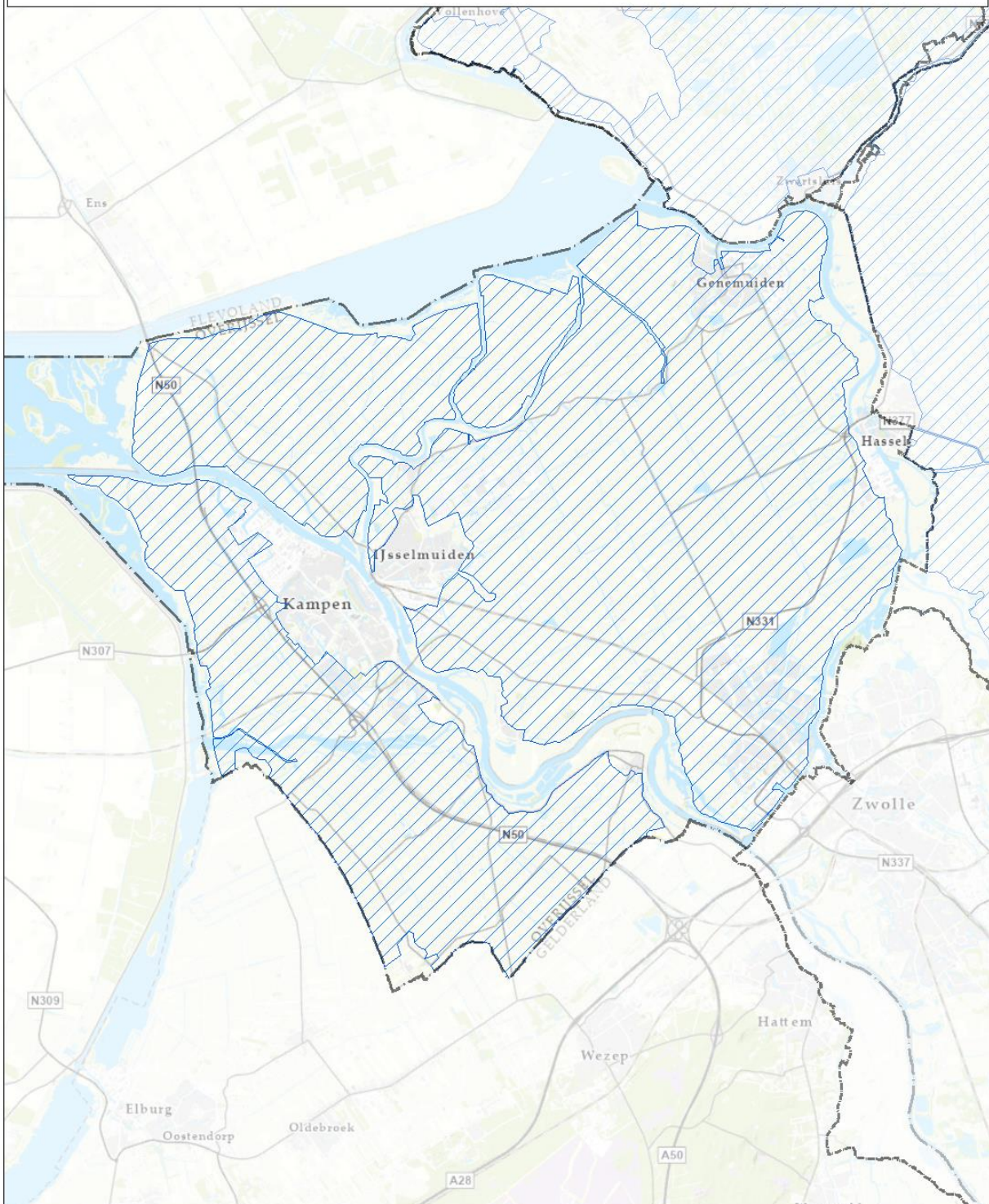
*Bijlage 5 : Ligging waterkeringen*

# Gebiedsfuncties



Bijlage 6 : Gebiedsfuncties

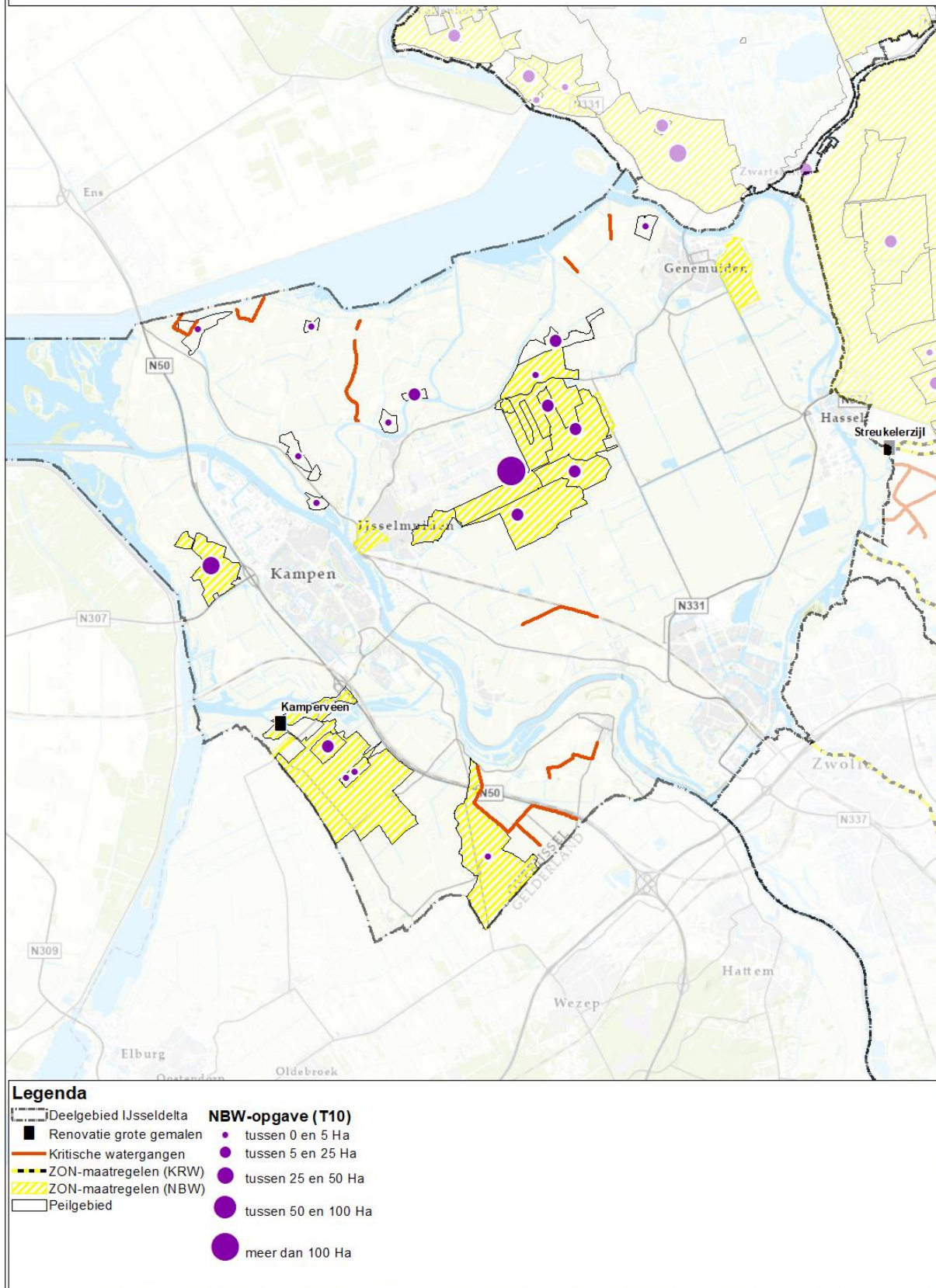
# Peilbesluiten



- Legenda**
- Deelgebied IJsseldelta
  - Verplichte peilbesluiten

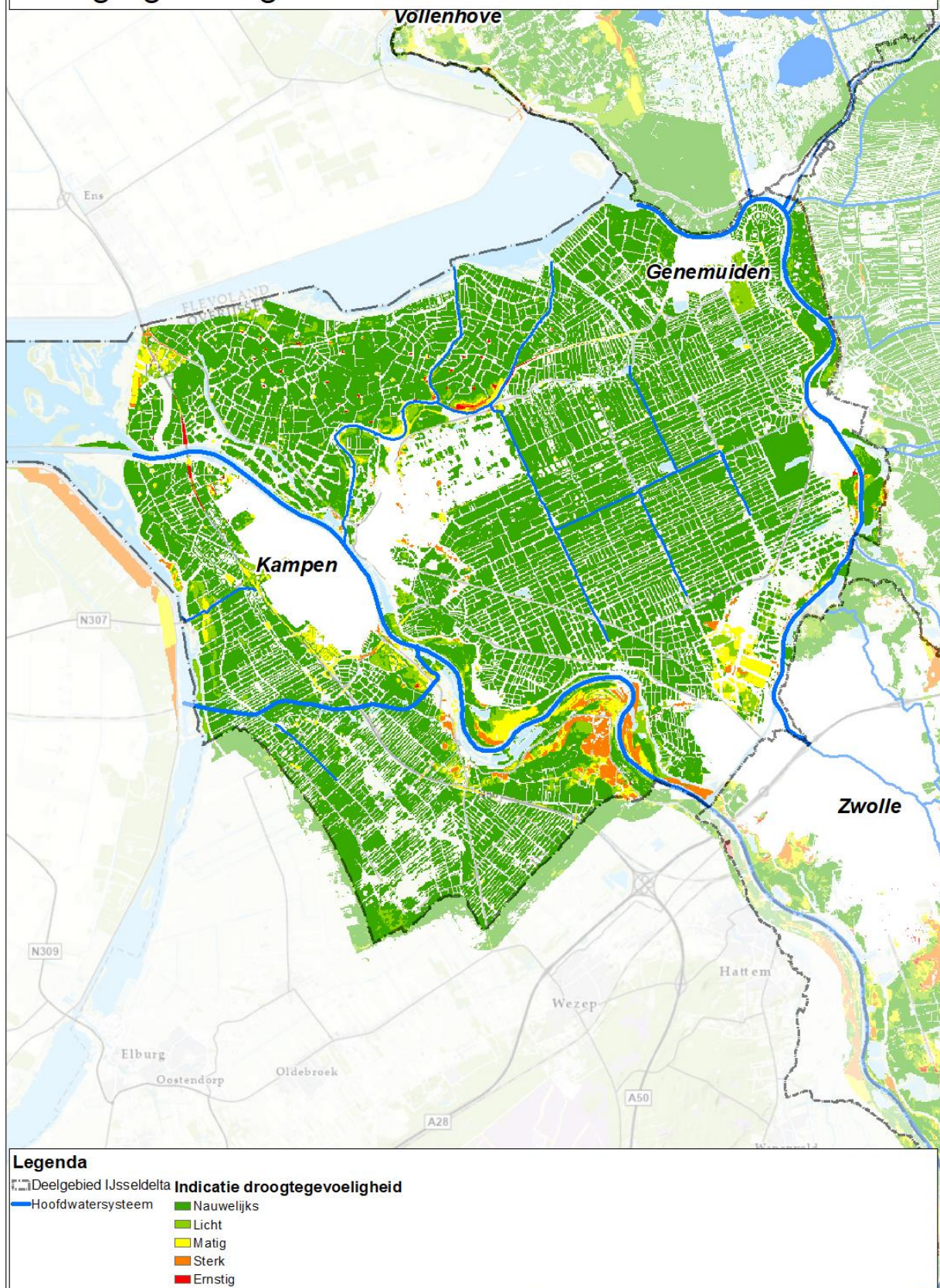
**Bijlage 7 : Verplichte peilbesluiten**

# Thema Voldoende



Bijlage 8 : Thema voldoende op kaart

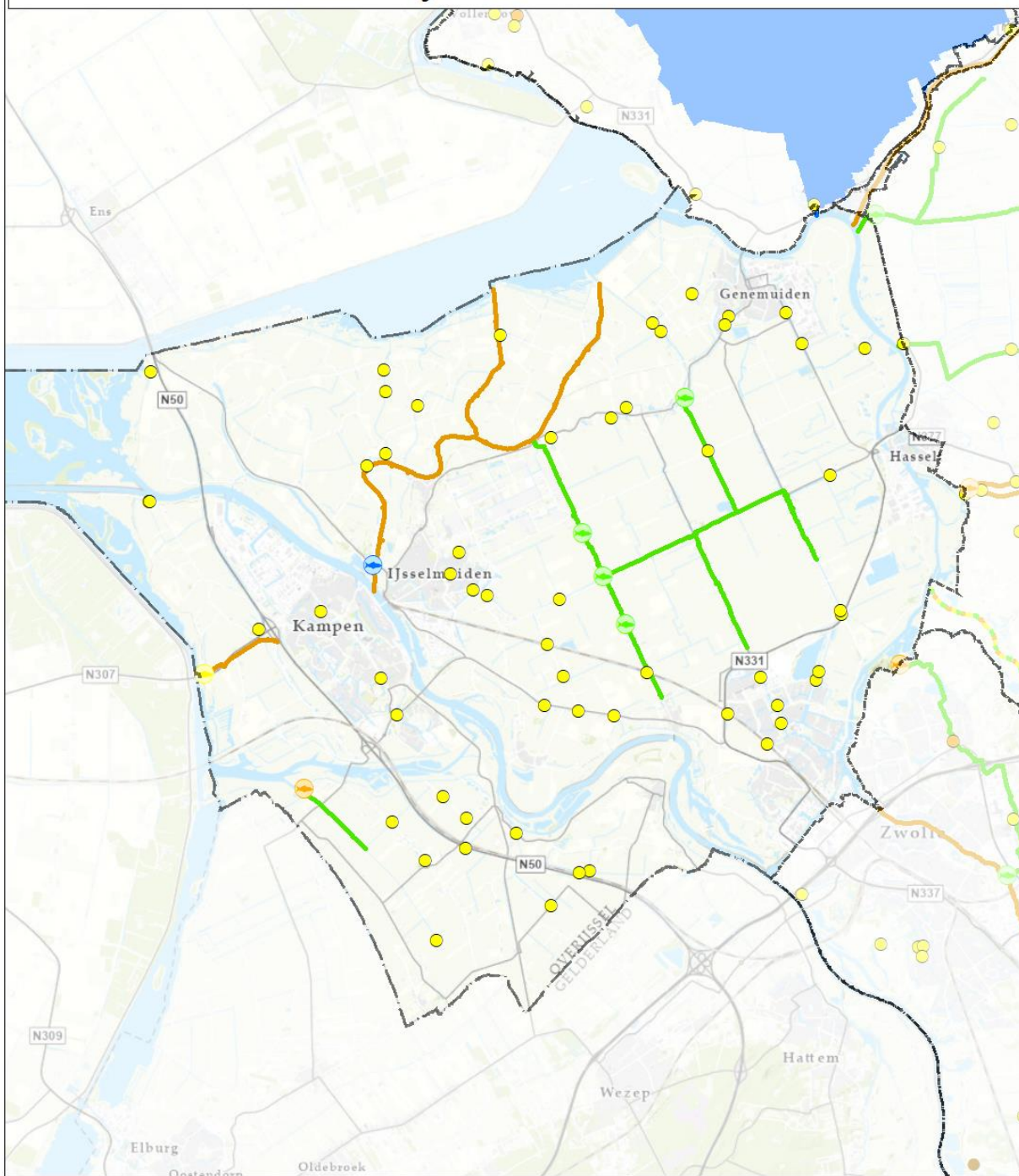
# Droogtegevoeligheid



Bijlage 9 : Indicatie droogtegevoeligheid



# Thema Schoon Watersysteem

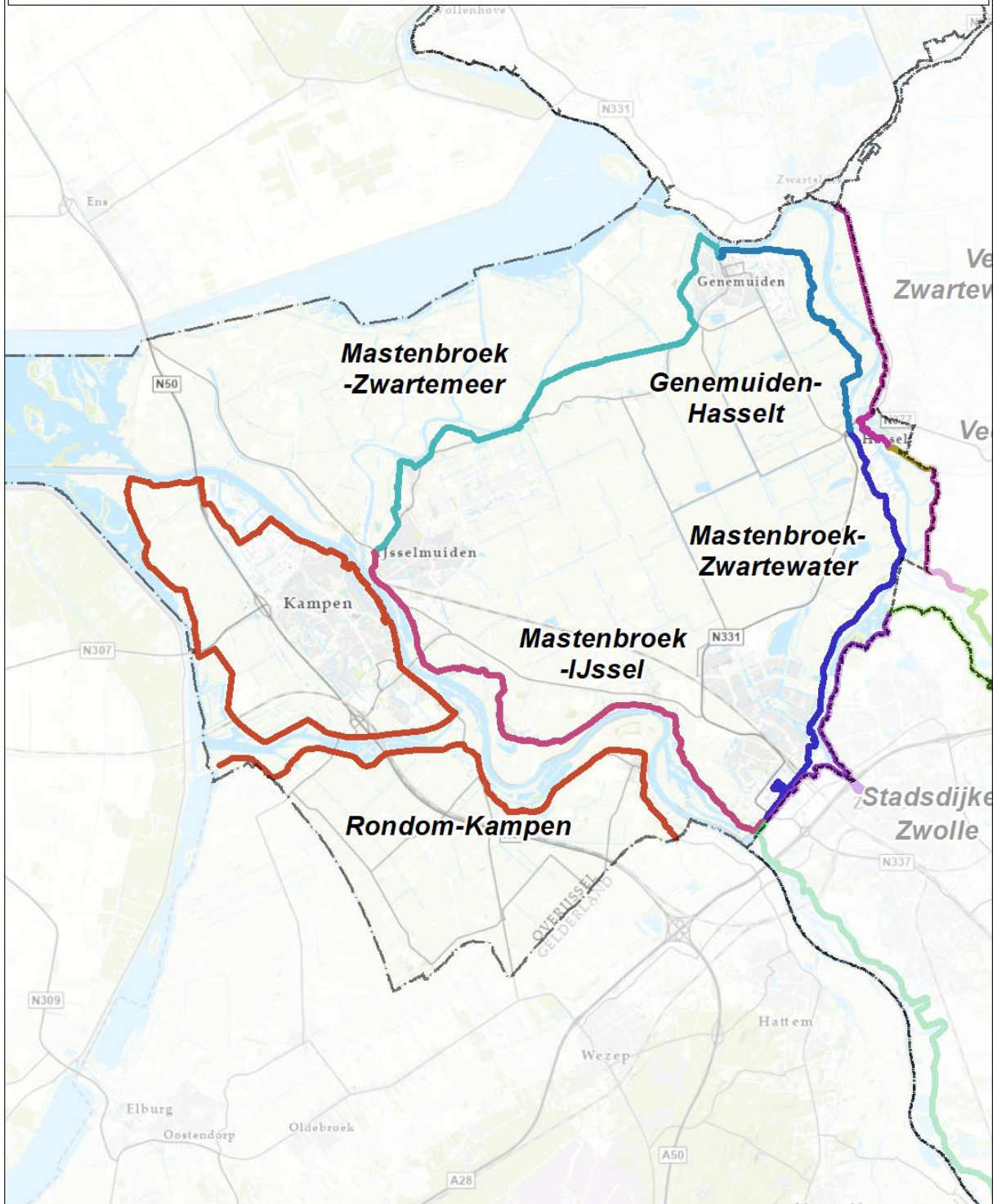


## Legenda

- |                        |                         |  |                                   |
|------------------------|-------------------------|--|-----------------------------------|
| Deelgebied IJsseldelta | <b>KRW watergangers</b> | <b>KRW Plassen</b>   | <b>Waardevolle kleine wateren</b> |
| <b>KRW Vismigratie</b> | Geen opgave             | Geen opgave  | Bronnen                           |
| Gereed                 | Gereed                  | <b>Vismigratieplan</b>                                     | Vennen                            |
| In uitvoering          | In uitvoering           | Passeerbaar maken<br>(onafhankelijk van renovatie; prio 1) | Waardevolle kleine wateren        |
| SGBP3                  | SGBP3                   | Passeerbaar maken<br>(bij renovatie; prio 2)               |                                   |
| Nader onderzoek        | Variabel                |  |                                   |

Bijlage 10 : Thema Schoon Watersysteem

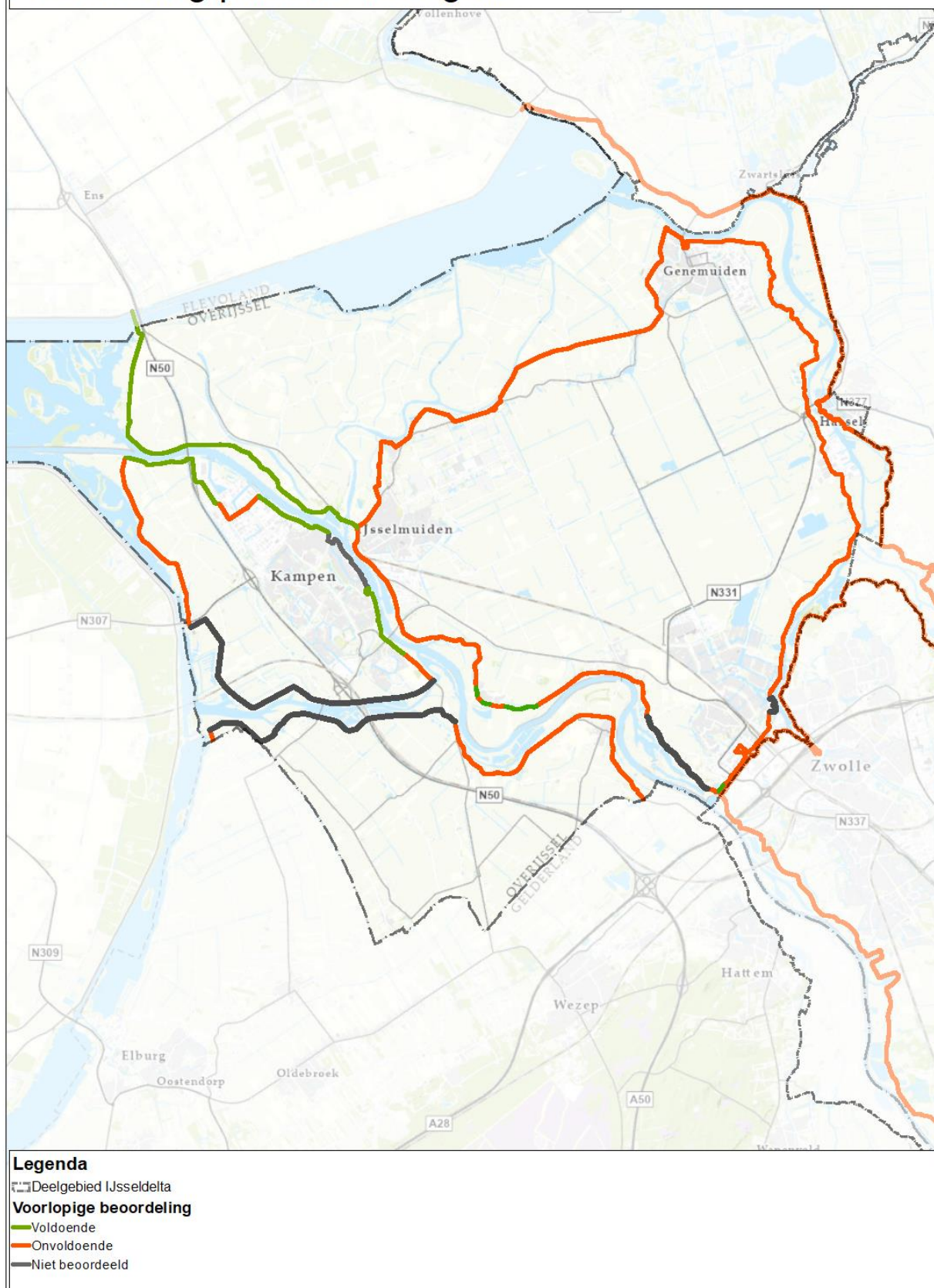
# Hoogwaterbeschermingsprogramma



Legenda		
Deelgebied IJsseldelta	Mastenbroek-Zwartemeer, 2024	Vecht Oost, 2031
<b>HWBP-project, start verkenning</b>	Mastenbroek-Zwartewater, 2028	Vecht Stenendijk Hasselt, 2019
Deventer, 2034	Rondon-Kampen, 2037	Vecht Waterfront Dalfsen, Afgerond
Genemuiden-Hasselt, 2030	Stadsdijken Zwolle, 2014	Vecht Zwartewaterland, 2031
Mastenbroek-IJssel, 2022	Vecht Dalfsen Zwolle, 2019	Zwolle-Olst, 2017

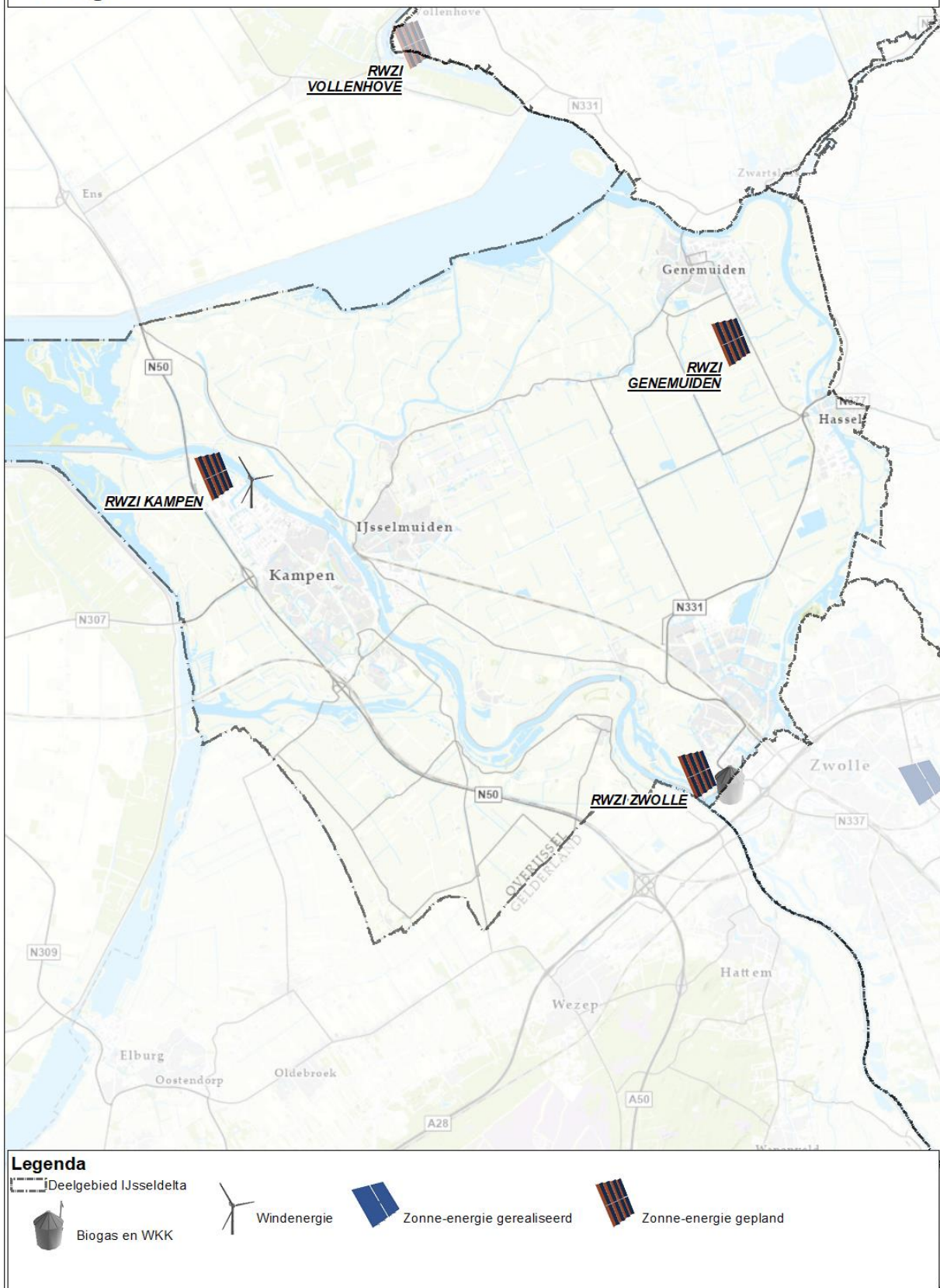
Bijlage 11 : Planning projecten Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

# Beoordeling primaire keringen



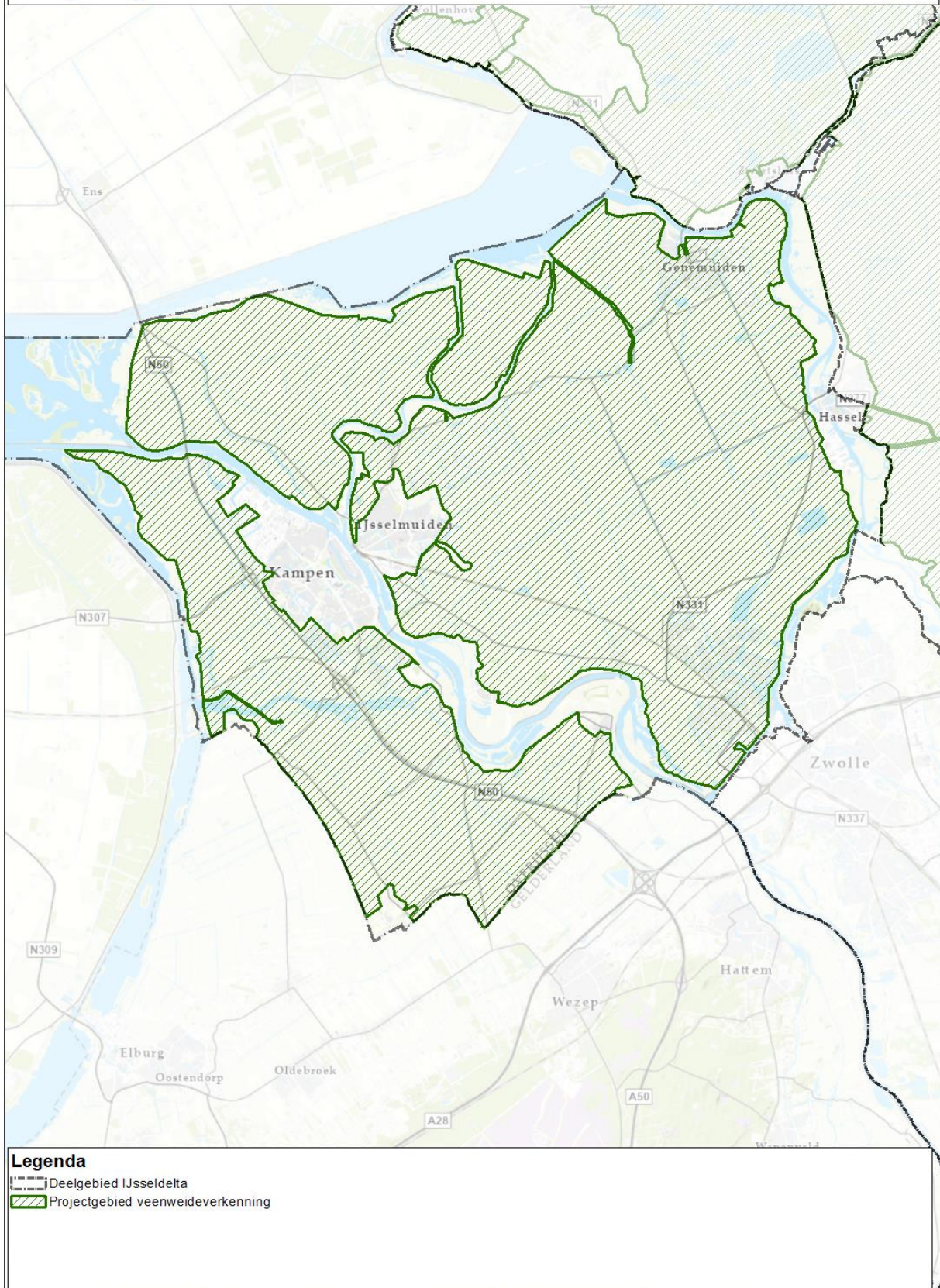
Bijlage 12 : Beoordeling primaire keringen (overzicht uitkomsten tot 2021)

# Energie



**Bijlage 13 : Initiatieven voor energie opwekking**

# Projectgebied veenweideverkenning



**Bijlage 14 : Begrenzing projectgebied Veenweideverkenning**